

Vlaams
Parlement

vergadering **11**
zittingsjaar 2011-2012

Handelingen

Plenaire Vergadering

van 30 november 2011

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	7
VERONTSCHULDIGINGEN	7
INGEKOMEN STUKKEN EN MEDEDELINGEN	7
MOTIE VAN ORDE	
Opheldering over de stand van zaken	7
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Peter Reekmans betreffende de invoering van Vlaamse stimuli voor slimme isolatie via buitenschrijnwerk – 1384 (2011-2012) – Nr. 1	
Voorstel tot spoedbehandeling	7
MOTIE VAN ORDE	
Opheldering over de stand van zaken	8
ACTUELE VRAAG van de heer Lode Ceysens tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het onderzoek naar het Economisch Netwerk Albertkanaal	9
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Hermes Sanctorum en Filip Watteeuw, mevrouw Elisabeth Meuleman en de heer Bart Caron betreffende voldoende steun voor groene maatregelen op het vlak van energie en mobiliteit – 1385 (2011-2012) – Nr. 1	
Voorstel tot spoedbehandeling	11
ACTUELE VRAAG van de heer Jurgen Verstrepen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de beslissing van de Vlaamse overheid om een mediabureau te zoeken voor de planning en aankoop van mediaruimte	11
ACTUELE VRAAG van de heer Karim Van Overmeire tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over een nauwere samenwerking tussen Nederland en Vlaanderen onder de naam de Lage Landen	
ACTUELE VRAAG van de heer Ludwig Caluwé tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over een nauwere samenwerking tussen Nederland en Vlaanderen onder de naam de Lage Landen	14
ACTUELE VRAAG van de heer Mark Demesmaeker tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de digitale uitzendingen van Télé Bruxelles in de Vlaamse Rand via DVB-T	18
ACTUELE VRAAG van mevrouw Khadija Zamouri tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de preventie en sensibilisering ten aanzien van het roken in het bijzijn van kinderen	21
ACTUELE VRAAG van de heer Dirk Van Mechelen tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over het maatschappelijk draagvlak voor de ondertunneling van de Krijgsbaan (R11) in het kader van het Masterplan Antwerpen 2020	23

ACTUELE VRAAG van de heer Jan Penris tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het aangekondigde Woonbeleidsplan Vlaanderen	27
ACTUELE VRAAG van de heer Herman Schueremans tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over jeugdhuizen en geluidsnormen	
ACTUELE VRAAG van de heer Bart Caron tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de budgettaire gevolgen van de nieuwe geluidsnormen voor muziekclubs en jeugdhuizen	
ACTUELE VRAAG van de heer Kurt De Loor tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de budgettaire gevolgen van de nieuwe geluidsnormen voor de jeugd- en muzieksector	30
ACTUELE VRAAG van mevrouw Elisabeth Meuleman tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de resultaten van het onderzoek naar de studiekeuzebegeleiding met het oog op hoger onderwijs	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Fatma Pehlivan tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de resultaten van het onderzoek naar de studiekeuzebegeleiding met het oog op hoger onderwijs	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Gerda Van Steenberge tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de resultaten van het onderzoek naar de studiekeuzebegeleiding met het oog op hoger onderwijs	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Kathleen Helsen tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de resultaten van het onderzoek naar de studiekeuzebegeleiding met het oog op hoger onderwijs	36
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	43
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de stabilisatie- en associatieovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de republiek Servië, anderzijds, en de slotakte, ondertekend in Luxemburg op 29 april 2008 – 1205 (2010-2011) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	43
Artikelsgewijze bespreking	45
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het protocol tot wijziging van het verdrag van 9 februari 1994 inzake de heffing van rechten voor het gebruik van bepaalde wegen door zware vrachtwagens, teneinde 1) te voldoen aan richtlijn 2006/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2006 tot wijziging van richtlijn 1999/62/EG betreffende het in rekening brengen van het gebruik van bepaalde infrastructuurvoorzieningen aan zware vrachtvoertuigen en 2) de introductie overeen te komen tussen de regeringen van het Koninkrijk België, het Koninkrijk Denemarken, de Bondsrepubliek Duitsland, het Groothertogdom Luxemburg, het Koninkrijk der Nederlanden en het Koninkrijk Zweden van een papierloos vignetsysteem in hun gemeenschappelijk stelsel voor de heffing van het gebruiksrecht, ondertekend in Brussel op 20 oktober 2010 – 1216 (2010-2011) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	46
Artikelsgewijze bespreking	46

<p>VOORSTEL VAN DECREET van mevrouw Cindy Franssen, de heren Lieven Dehandschutter, Kurt De Loor, Tom Dehaene en Willy Segers en de dames Els Robeyns en Katrien Schryvers houdende wijziging van het decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging, wat de bestemming van de asurne betreft</p>	
<p>– 1150 (2010-2011) – Nrs. 1 en 2</p>	
Algemene bespreking	46
Artikelsgewijze bespreking	49
<p>VOORSTEL VAN DECREET van mevrouw Katrien Schryvers, de heren Lieven Dehandschutter, Kurt De Loor, Ward Kennes en Willy Segers en de dames Els Robeyns en Sonja Claes houdende wijziging van het decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging, wat de wens inzake de laatste rustplaats betreft</p>	
<p>– 1151 (2010-2011) – Nrs. 1 en 2</p>	
Algemene bespreking	49
Artikelsgewijze bespreking	50
<p>VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Liesbeth Homans, de heren Bart Martens, Carl Decaluwe, Marc Hendrickx en Robrecht Bothuyne, mevrouw Michèle Hostekint en de heer Dirk de Kort betreffende het ontwerp van decreet houdende machtiging tot oprichting van het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap nv Vlaams Energiebedrijf</p>	
<p>– 1223 (2010-2011) – Nrs. 1 en 2</p>	
Bespreking	50
<p>VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Peter Reekmans betreffende de invoering van Vlaamse stimuli voor slimme isolatie via buitenschrijnwerk</p>	
<p>– 1384 (2011-2012) – Nr. 1</p>	
Voorstel tot spoedbehandeling	52
<p>VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Hermes Sanctorum en Filip Watteuw, mevrouw Elisabeth Meuleman en de heer Bart Caron betreffende voldoende steun voor groene maatregelen op het vlak van energie en mobiliteit</p>	
<p>– 1385 (2011-2012) – Nr. 1</p>	
Voorstel tot spoedbehandeling	54
MEDEDELINGEN VAN DE VOORZITTER	55
<p>ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de stabilisatie- en associatieovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de republiek Servië, anderzijds, en de slotakte, ondertekend in Luxemburg op 29 april 2008</p>	
<p>– 1205 (2010-2011) – Nrs. 1 en 2</p>	
Hoofdelijke stemming	56

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het protocol tot wijziging van het verdrag van 9 februari 1994 inzake de heffing van rechten voor het gebruik van bepaalde wegen door zware vrachtwagens, teneinde 1) te voldoen aan richtlijn 2006/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2006 tot wijziging van richtlijn 1999/62/EG betreffende het in rekening brengen van het gebruik van bepaalde infrastructuurvoorzieningen aan zware vrachtvoertuigen en 2) de introductie overeen te komen tussen de regeringen van het Koninkrijk België, het Koninkrijk Denemarken, de Bondsrepubliek Duitsland, het Groothertogdom Luxemburg, het Koninkrijk der Nederlanden en het Koninkrijk Zweden van een papierloos vignetsysteem in hun gemeenschappelijk stelsel voor de heffing van het gebruiksrecht, ondertekend in Brussel op 20 oktober 2010

– 1216 (2010-2011) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

56

VOORSTEL VAN DECREET van mevrouw Cindy Franssen, de heren Lieven Dehandschutter, Kurt De Loor, Tom Dehaene en Willy Segers en de dames Els Robeyns en Katrien Schryvers houdende wijziging van het decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging, wat de bestemming van de asurne betreft

– 1150 (2010-2011) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

57

VOORSTEL VAN DECREET van mevrouw Katrien Schryvers, de heren Lieven Dehandschutter, Kurt De Loor, Ward Kennes en Willy Segers en de dames Els Robeyns en Sonja Claes houdende wijziging van het decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging, wat de wens inzake de laatste rustplaats betreft

– 1151 (2010-2011) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

57

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Liesbeth Homans, de heren Bart Martens, Carl Decaluwe, Marc Hendrickx en Robrecht Bothuyne, mevrouw Michèle Hostekint en de heer Dirk de Kort betreffende het ontwerp van decreet houdende machtiging tot oprichting van het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap nv Vlaams Energiebedrijf

– 1223 (2010-2011) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

58

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Filip Watteeuw en Hermes Sanctorum tot besluit van de op 10 november 2011 door de heer Filip Watteeuw in commissie gehouden interpellatie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de toekenning van een bouwvergunning aan Uplace in Machelen door de Vlaamse Regering en de nota 'Winkelen in Vlaanderen'

– 1360 (2011-2012) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

58

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer Hermes Sanctorum tot besluit van de op 15 november 2011 door de heer Hermes Sanctorum in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de asbestproblematiek en het uitblijven van een Vlaams asbestsaneringsfonds

– 1367 (2011-2012) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

59

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de dames Marleen Van den Eynde en Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt en de heer Pieter Huybrechts tot besluit van de op 15 november 2011 door de heer Hermes Sanctorum in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de asbestproblematiek en het uitblijven van een Vlaams asbestsaneringsfonds – 1366 (2011-2012) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	60
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	61
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	64
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	64

■

■

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– *De vergadering wordt geopend om 14 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

■

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldiging zijn ingekomen van de volgende leden:

Bart Tommelein: ambtsverplichtingen;

Else De Wachter: familieverplichtingen;

Patricia De Waele, Marijke Dillen, Dirk Peeters, Stefaan Sintobin, Christian Van Eyken, Linda Vissers: gezondheidsredenen.

■

INGEKOMEN STUKKEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen stukken en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl. St. VI. Parl. 2011-12, nr. 60/9*)

■

MOTIE VAN ORDE

Opheldering over de stand van zaken

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 46 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Reekmans bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Voorzitter, ik wil graag het woord nemen aangaande de niet-omzetting van een vraag om uitleg en het niet aanvaarden van een actuele vraag door het voorzitterschap van het parlement over de gevolgen van het afschaffen van de fiscale stimuli voor energiebesparende maatregelen. Voorzitter, voor alle bouwers en verbouwers in Vlaanderen is dit een van de belangrijkste zaken die deze week gebeurd zijn. Blijkbaar mag dit parlement hier niet over debatteren. Ik wil me daar ten stelligste tegen verzetten.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Peter Reekmans betreffende de invoering van Vlaamse stimuli voor slimme isolatie via buitenschrijnwerk

– 1384 (2011-2012) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 46 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Reekmans bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Voorzitter, ik vraag de hoogdringendheid van de behandeling van een voorstel van resolutie dat ik een uur geleden heb ingediend. Het voorstel van resolutie heeft betrekking op Vlaamse stimuli voor slimme isolatie via buitenschrijnwerk.

De voorzitter: We zullen ons straks uitspreken over dit voorstel tot spoedbehandeling.

Het incident is gesloten.

■

MOTIE VAN ORDE

Opheldering over de stand van zaken

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 46 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Watteeuw bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: Voorzitter, ook van de heer Sanctorum is een vraag geweigerd over energiebesparende maatregelen en hoe daarmee om te gaan. We zijn hier stilaan een traditie aan het opbouwen om onszelf te beperken in onderwerpen van debat. Het kabinet van minister-president Peeters mag wel allerlei informatie verspreiden over begrotingsmaatregelen en zaken die effecten hebben op de begroting. Minister Van den Bossche mag uitgebreid haar verhaal doen vandaag op de radio in 'De ochtend'. Dat komt dus overal in de media. Wat doen we in het Vlaams Parlement? Wij zeggen: we gaan daar niet over debatteren. Ik vind dat een kwalijke evolutie.

De voorzitter: De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter: Voorzitter, ook ik ben boos wegens het feit dat we vaststellen dat de federale onderhandelingen een heel zware factuur leggen bij Vlaanderen. Op federaal vlak gaat men besparen, en wij zullen het gelag moeten betalen. Daarover mag vandaag blijkbaar niet worden gedebatteerd omdat er gisteren zagezegd is over gepraat in de commissie Financiën. Er zijn heel veel nieuwe feiten, verklaringen van de minister-president, verklaringen van minister Muylers, het feit dat Ecolo nu zegt dat er geen Financieringswet komt indien er bijkomende lasten zijn voor de gewesten, enzovoort, enzovoort. Voorzitter, ik heb de indruk dat de partijen die op dit moment onderhandelen op federaal vlak te allen prijze willen vermijden dat in het Vlaams Parlement daarover het debat wordt gevoerd. Dat vind ik een kwalijke evolutie. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Mijnheer Dewinter, we gaan hier geen inhoudelijk debat aan.

De heer Filip Dewinter: Het is al erg genoeg dat de federale onderhandelaars ons onder curatele plaatsen en verplichten om maatregelen die zij nemen, hier te laten betalen. We moeten dit parlement niet onder voogdij van het federale niveau laten plaatsen. Wij hebben autonomie. Wij zijn een zelfstandig en soeverein parlement en we moeten het debat ter zake durven en kunnen voeren. (*Applaus bij het Vlaams Belang. Opmerkingen van de heer Jan Penris*)

De voorzitter: De heer Crombez heeft het woord.

De heer John Crombez: Gewoon ter illustratie van het feit dat de indrukken van sommigen, en zeker van de heer Dewinter, zoals vaak verkeerd zijn. Wij hadden ook een actuele vraag ingediend om het debat hier voort te zetten. Een aantal facetten zijn heel belangrijk en zijn gisteren niet uitgepraat. Dat kon ook niet. Het is niet zo dat degenen die onderhandelen, de discussie hier niet willen voeren. Wij hadden ook een actuele vraag ingediend omdat we denken dat er over de afwikkeling van begrotingen, akkoorden en zelfs van overdrachten van bevoegdheden, er bijzonder veel vragen bij de burger zijn, en niet het minst over de

energiebesparende maatregelen. Als wij hier een vraag stellen, was het om duidelijkheid te verschaffen. Dat gaat toch iets verder dan de discussie die er gisteren is geweest.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Aan wie gisteren niet aanwezig was in de commissie Financiën, zou ik willen vragen daar geen uitspraken over te doen. Wij hebben in het kader van de begroting gedurende drie kwartier tot een uur gesproken over die zaak. De heren van Rouveroj en Watteeuw waren daar ook aanwezig. De heer Watteeuw heeft daarbij verschillende discussiepunten aangetrokken. De vraag was of deze begroting nog klopt. Minister Muyters heeft een antwoord gegeven op een aantal vragen. Wat de gevolgen van de federale begrotingsmaatregelen betreft, kunnen er momenteel nog geen definitieve antwoorden gegeven worden. Dat is zo opgenomen in de verslagen. De voorzitter van dit parlement was ook aanwezig. Mijnheer Dewinter, ik denk dat hij zijn beslissingen heeft gebaseerd op wat er gisterennamiddag in de commissie is gebeurd. Dat is daar in alle openheid besproken. We hebben een antwoord gekregen van de regering. Wanneer men een begroting bespreekt, dan doet men dat niet ‘gesaucisonneerd’ in een plenaire vergadering. Dat gebeurt in de commissievergadering. Over een aantal weken komt dat in de plenaire vergadering. Zoals de minister ook heeft gezegd, is het totaal voorbarig om daar op dit ogenblik conclusies uit te trekken.

De voorzitter: Ik ga het debat hier niet opnieuw openen, ik ga het afsluiten. Ik doe dat in alle objectiviteit. Ik was gisteren aanwezig in de commissie. Verschillende leden van die commissie hebben me gevraagd dit debat vandaag niet opnieuw te voeren in de plenaire vergadering. Mijnheer Dewinter, er waren gisteren vier partijgenoten van u aanwezig, ik kan ze met naam en toenaam noemen. Er is toen meer dan uitgebreid over gesproken. Ik zie niet in waarom wat in de commissie wordt besproken, minderwaardig zou zijn aan wat in de plenaire vergadering wordt besproken. (*Opmerkingen van de heer Filip Dewinter*)

Ik ga hier geen debat aan over de afwijzing van actuele vragen. (*Rumoer*)

Mijnheer Dewinter, neen is neen.

Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Lode Ceyskens tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het onderzoek naar het Economisch Netwerk Albertkanaal

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

De heer Lode Ceyskens: Vanmorgen stelde de heer Keulen in de commissie Leefmilieu een vraag aan minister Muyters over een artikel dat in de krant stond. De slotconclusie was dat de soep niet zo warm wordt gegeten als ze wordt opgediend. We waren het er allemaal over eens dat die vraag de kans bood om verduidelijking te vragen. Dat is ook de insteek van mijn vraag vandaag.

Maandag las ik in Het Belang van Limburg dat men in de stad Hasselt het voornemen heeft gemaakt om landbouwgronden aan te snijden om industrieterrein te ontwikkelen. De Groene Delle zou natuurgebied blijven. De landbouwers zouden daarmee akkoord gaan, zo doet men althans uitschijnen. Een ongelukkige landbouwer uit Hasselt zei me vanmorgen nog dat hij stilaan de indruk krijgt dat hij enkel nog dient om tijdens het jaar de Pukkelpopweide te begrazen.

Ik schets even kort de voorgeschiedenis van de Groene Delle. In 2004 kreeg toenmalig minister Van Mechelen als minister van Ruimtelijke Ordening van de Vlaamse Regering de

opdracht om te onderzoeken of die site kon worden ontwikkeld en of daar een ruimtelijk uitvoeringsplan over kon worden opgemaakt.

In 2008 heeft het studiebureau Technum in opdracht van de nv De Scheepvaart drie scenario's ontwikkeld. Die scenario's hebben respectievelijk betrekking op de ontwikkeling van de watergebonden bedrijvigheid, op de ontwikkeling van de watergebonden en de gedeeltelijke bedrijvigheid en op de ontwikkeling van de volledige site. Ten gevolge van enkele nadelige bemerkingen over het plan-MER van het ENA heeft het coördinatieplatform van het ENA na verloop van tijd besloten het ruimtebeslag verder uit te werken en een haalbaar voorstel op tafel te leggen. Voor zover ik weet, loopt dit nog. Zodra het voorstel klaar is, zou het met de verschillende gemeentebesturen worden besproken.

Blijkbaar wacht het stadsbestuur van Hasselt de resultaten hiervan niet af. Vandaag is onomwonden gesteld dat alle inspanningen van de Vlaamse overheid van de afgelopen zeven jaar voor de vuilnisbak zijn. Ze hebben ginds een eenvoudiger oplossing gevonden. Het stadsbestuur wil hiervoor landbouwgrond aansnijden.

Minister, volgens mij wordt op deze manier een van de fundamentele regels van een goede ruimtelijke ordening overboord gegooid. Er is steeds gesteld dat we de watergebonden industrie maximaal moeten ontwikkelen. Zult u actie ondernemen om deze voorafname op een Vlaams initiatief ongedaan te maken en om in te gaan tegen een initiatief dat een loopje neemt met de regels van de ruimtelijke ordening?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voorzitter, ik heb de uitspraken van het stadsbestuur van Hasselt gezocht en niet gevonden. Eigenlijk is dit niet zo belangrijk. Ik heb namelijk begrepen dat de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement nooit particuliere dossiers behandelt. We overstijgen die dossiers steeds. We kijken hier naar het geheel. Ik zal dan ook vanuit die invalshoek een antwoord geven.

Indien de Vlaamse overheid een procedure start en in een plan-MER voorziet, biedt de procedure de stakeholders ook de mogelijkheid tot inspraak. In dit particulier geval gaat het dan om het stadsbestuur van Hasselt. Het stadsbestuur kan in het verloop van de procedure desgewenst inspraak krijgen.

De Vlaamse Regering zal wachten tot het plan-MER bij de dienst MER wordt ingediend. Zodra het plan-MER is goedgekeurd, zullen we een beslissing nemen. Indien we in verband met de procedure zelf de eerste viool spelen, zullen we pas na het einde van de procedure voor het plan-MER beslissingen nemen. De resultaten van de inspraak en alle voorgaande uitspraken zullen tijdens de beslissingsprocedure aan bod komen. Indien het Vlaamse Gewest een beslissing over de toekenning moet nemen, zal de Vlaamse Regering die beslissing pas na de goedkeuring van een plan-MER nemen.

De heer Lode Ceysens: Minister, wat de ontvankelijkheid van mijn actuele vraag betreft, moet u zich natuurlijk tot de voorzitter wenden.

Mijn stelling is in elk geval duidelijk. Ik heb er alle begrip voor dat iedereen zijn mening op voorhand kan formuleren. Ik zou het echter betreuren dat nu, nog voor het initiatief is afgerond, parallel al alternatieven worden ontwikkeld. De Vlaamse overheid heeft hier gedurende zeven jaar tijd, energie en middelen geïnvesteerd. Ik hoop dat u het ermee eens bent dat dit niet kan.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Lies Jans: Voorzitter, volgens mij was de mededeling van de minister heel duidelijk. Aangezien het hier om een Vlaamse bevoegdheid gaat, zullen we de resultaten van de studies afwachten en zien welke beslissing uiteindelijk wordt genomen.

Ik vind het vreemd dat het lokale politieke spel tussen CD&V en sp.a, die allebei in het stadsbestuur van Hasselt zetelen, hier in het Vlaams Parlement aan bod komt. Ik hoop dat de lokale verkiezingsstrijd niet tijdens elke zitting in de plenaire zitting aan bod zal komen.

De heer Lode Ceysens: Mevrouw Jans, ik vraag me af wie hier de verkiezingsstrijd begint. Ik heb een actuele vraag over een goede ruimtelijke ordening gesteld. Ik heb enkele argumenten aangehaald. De minister heeft me een duidelijk antwoord gegeven. U schuift hier zwarte-pieten door. Volgens mij heb ik geen enkele partij vermeld. Ik heb gewoon een actuele vraag over de juiste ruimtelijke ordening in Vlaanderen gesteld. Daar hebben we allen baat bij.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Hermes Sanctorum en Filip Watteeuw, mevrouw Elisabeth Meuleman en de heer Bart Caron betreffende voldoende steun voor groene maatregelen op het vlak van energie en mobiliteit – 1385 (2011-2012) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 46 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Watteeuw bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: Voorzitter, mag ik een voorstel van resolutie aankondigen over de groene maatregelen die noodzakelijk zijn? Dat was het onderwerp van de discussie van daarnet. Een weigering van zulke vragen zou in het federaal parlement nooit mogelijk zijn. Ik vraag dus de spoedbehandeling van dit voorstel van resolutie.

De voorzitter: Tot nader order zitten we hier nog altijd in het Vlaams Parlement.

We zullen ons straks uitspreken over dit voorstel tot spoedbehandeling.

Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Jurgen Verstrepen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de beslissing van de Vlaamse overheid om een mediabureau te zoeken voor de planning en aankoop van mediaruimte

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Minister-president, de reden waarom ik deze actuele vraag aan u stel, is omdat minister Lieten niet wist waarover het ging, namelijk over overheidscommunicatie. Ze zei: u moet dat aan de minister-president vragen. Dat doe ik dan maar omdat zij het niet weet, maar dat zijn we gewoon van haar.

Via Twitter heb ik vernomen dat de Vlaamse overheid op zoek is naar een mediabureau voor haar overheidscommunicatie. Tot nu toe boekte de overheid zelf de mediaruimte bij de regio's en de Vlaamse media, en dat leek me vrij efficiënt, want dan zijn er geen tussenstappen. Ik vond het een vreemde beweging om op zoek te gaan naar een mediabureau, want volgens informatie uit de sector werkt zo'n bureau niet gratis. Dit zal dus een extra kost met zich meebrengen, wat een beetje vreemd is in deze tijden.

Ik heb ook bedenkingen bij de manier waarop dit wordt gedaan. Ik heb hier de tien tips van de Vlaamse overheid bij me, en daar staat letterlijk in: "Vraag niet naar een gedetailleerd mediaplan." Minister-president, blijkbaar was dat uw argumentatie om te zeggen waarom de

Vlaamse overheid een mediabureau inschakelt. Ik citeer: “Een bureau moet voor een mediaplan tegen betaling aankloppen bij een mediacentrale.” En nu komt het mooie: “Dat is een nutteloze uitgave.”

Dit is een brief die de afdeling Communicatie in samenwerking met de Association of Communication Companies (ACC) heeft gestuurd naar alle communicatieverantwoordelijken van de Vlaamse overheid. Nu gaat u een mediabureau creëren – nutteloze uitgave – die de aankopen gaat doen. Dat wekt heel wat interesse.

Ik heb ook vernomen dat u hebt gezegd dat we de overheidscommunicatie moeten professionaliseren. Het tegenovergestelde van professionaliseren is amateurisme. Ofwel zegt u: het was een bende amateurs tot nu toe, en we gaan een extern bureau in schakelen. Minister-president, vanwaar deze snelle en plotse wending in de communicatie van de Vlaamse overheid?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Verstrepen, er is geen sprake van een plotse wending, ook al zou die positief kunnen worden geduid, maar in dit dossier zeker niet. Over overheidscommunicatie hebben we in de vorige legislatuur uitgebreid kunnen spreken. Het is goed dat dat constant wordt bekeken en geëvalueerd. In 2010 heeft men een vrij omvangrijke doorlichting gedaan door de afdeling Communicatie van het Departement Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid.

Tot nu toe werkten we met een mediabureau, BeMedia, u waarschijnlijk bekend, mijnheer Verstrepen. U hebt vast de conclusie in het communicatiejaarverslag gelezen dat er te veel tussenpersonen zijn, en dat we te veel betalen voor de mediaplanning. Dus moeten we daar iets aan doen.

Op 10 november heb ik aan de Vlaamse Regering voorgesteld een overheidsopdracht uit te schrijven. Daarover is ook getwitterd, de nieuwste vorm van communicatie, die ik zelf niet beoefen. Maar het is ook in het Belgisch Staatsblad verschenen. Het is dus niet alleen getwitterd. De Vlaamse Regering heeft dan goedgekeurd dat er een openbare aanbesteding komt voor een mediabureau.

Hoe zit de nieuwe structuur mogelijk in elkaar? De aankoopcentrale wordt duidelijk bij de afdeling Communicatie gelegd. Er is een openbare aanbesteding uitgeschreven voor een mediabureau dat kan worden ingezet wanneer een agentschap van een departement zegt dat het een bepaalde communicatie wil doen. Via de aankoopcentrale kunnen dan met ondersteuning van dat mediabureau de juiste communicatiekanalen worden aangesneden.

Conclusie: men heeft een evaluatie gemaakt van de huidige toestand die te duur en te veel was. Men gaat naar een nieuwe structuur die de communicatie van de overheid efficiënter op zich moet nemen.

De heer Jurgen Verstrepen: Die uitleg was natuurlijk veel te lang om op Twitter te zetten. Hij was ook niet echt duidelijk.

Er moet dus iets gedaan worden aan de communicatie. Ik ga het u nog eens vragen. Tot nu toe werd het rechtstreeks geboekt. Nu moet u mij eens uitleggen hoe een rechtstreekse boeking duurder kan zijn dan de inschakeling van een mediabureau. Zo'n bureau zal toch niet werken voor uw mooie ogen, zeker? Het zal een vergoeding aanrekenen. Normaal is dat 10 tot 15 procent van het budget. Zij doen dan de aankoop en de planning. De planning werd tot nu toe verzorgd door de dienst Communicatie van de Vlaamse overheid.

Misschien begrijp ik uw communicatie niet. U moet dat tegen mij proberen te zeggen in een Twitterlijn. Ik kan er echt niet aan uit. U gaat een bureau inschakelen en dat zou goedkoper zijn. U doet een aanbesteding en dat zal goedkoper zijn. Of bedoelt u dat de overheid met geld gesmost heeft? Dat ze te veel betaald heeft en er niets van kende? Dan zitten we met

amateurs. Ik begrijp niet waarom er nu plotseling een bureau moet komen, enkel en alleen voor de planning.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Voorzitter, de uitgebreide uitleg van de minister-president overtuigt mij eerlijk gezegd niet. Ik ben natuurlijk niet zo slim als hij, ik beschik maar over een kleine dosis gezond verstand. Maar dat gezond verstand zegt me die advertentieruimte bij een bepaald medium ook geld kost. Als de overheid nu gaat werken met een tussenpersoon, gaat die daar toch een commissie op krijgen? Dat dacht ik zo bij mezelf. Normaal gezien zal dat toch meer kosten dan in het verleden?

U zegt van niet, minister-president. Ik heb met mijn slechte karakter gedacht dat de tussenpersoon de overheid graag iets wil doen verdienen. Wat is nu de effectieve besparing in het budget Overheidscommunicatie dat nu gedaan wordt via die tussenpersoon? Of doet die tussenpersoon dat gratis?

De voorzitter: De heer van Rouveroj heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroj: Minister-president, regionale televisieomroepen zijn belangrijk, daarover bent u het wellicht met me eens. Ze zijn vanuit democratisch oogpunt belangrijk omdat ze een enorm kijkbereik hebben. Ik hoef u niet te zeggen dat heel wat van die regionale omroepen financieel noodlijdend zijn. Ik wil de vraag van de heer Tommelein even in herinnering brengen en ondersteunen. Wanneer u overheidscommunicatie – de boodschap aan de burger – brengt, dan kunt u dat ook voor een groter deel dan vandaag het geval is, via de regionale omroepen doen. U doet een dubbel voordeel. Eén, het kost u niets meer want het blijft binnen uw budget; twee, u helpt de regionale zenders voor een deel uit de financiële miserie. Bent u bereid een gedeelte van de overheidscommunicatie te verschuiven naar de regionale omroepen?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Ik weet niet of de heer Verstrepen gelijk heeft dat er vandaag rechtstreeks geboekt wordt bij de media. Ik herinner me uit een ander leven dat het toen ook niet mogelijk was voor een overheidsinstantie om rechtstreeks aan te kopen bij de media. Ze moest minstens via een regie en vaak ook via een bureau passeren. De minister-president zegt dat er nu meer tussenstappen zijn dan dat ene bureau, en hij gaat terug naar één bureau en dat is een verbetering.

Ik wil wel de vraag van de heer Verstrepen herhalen. Minister-president, hebt u niet onderzocht om in een aantal gevallen die rechtstreekse aankoop mogelijk te maken?

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Minister-president, deze kwestie kwam ruim aan bod in de commissie naar aanleiding van een vraag van mij over de regionale omroepen. We weten allemaal dat die het steeds moeilijker krijgen. Minister Lieten heeft toen een lans gebroken om de regionale omroepen meer te betrekken bij de Vlaamse overheidscommunicatie. Ik citeer uit haar antwoord: “De budgetten werden de voorbije jaren sterk verminderd. Minister-president Kris Peeters is bezig met het opnieuw professioneel organiseren van de overheidscommunicatie. We hebben afgesproken dat we zullen onderzoeken hoe de regionale zenders, die toch een specifiek bereik hebben, meer zouden kunnen worden gebruikt.”

Tot op heden zijn die verwachtingen niet ingelost. Minister-president, welke rol ziet u weggelegd voor de regionale omroepen met betrekking tot overheidscommunicatie?

Minister-president Kris Peeters: Ik zal het nog eens proberen, maar ik beschik blijkbaar niet over de gave van een goede communicatie naar aanleiding van deze vraag. Ten eerste, de huidige toestand is geëvalueerd en men werkt met BeMedia enzovoort. Ten tweede, men heeft voorgesteld om op een andere manier te werken: de afdeling Communicatie zal

optreden als een aankoopcentrale en heeft een openbare aanbesteding gelanceerd voor een mediabureau dat voor de planning en de aankoop van mediaruimte zal bijspringen.

Heel concreet wil dit zeggen dat wanneer een agentschap een bepaalde communicatie wil doen, het zal moeten aankloppen bij de aankoopcentrale, zijnde de afdeling Communicatie. Die afdeling kan in dat geval zeggen dat ze advies zal vragen aan het mediabureau inzake de te gebruiken kanalen om die communicatie te doen met de burger of met de bedrijven. Op een bepaald moment kan dat de regionale televisie zijn. Het antwoord van minister Lieten daarover is perfect, ik moet daar niets aan toevoegen. Het kan zeker de regionale televisie zijn voor de overheidscommunicatie. Misschien moeten we ons er nog meer van bewust worden dat dit een ideaal middel is.

Dat is het, mijnheer Verstrepen. Ik hoop dat het nu duidelijk is. Zo niet moet u de kwestie in de commissie nog eens toelichten.

Ik ga ervan uit, mijnheer Vandaele, dat deze operatie niet alleen efficiënter is, maar ook kostenbesparend. Ik zal dat, samen met minister Lieten, aantonen met de cijfers in de hand.

De heer Jurgen Verstrepen: Minister-president, het is toch nog altijd een beetje vreemd – ik blijf dit benadrukken – dat hier de tien tips bij de uitbesteding van de communicatieopdracht staan, opgesteld door de afdeling Communicatie van de Vlaamse overheid. Het is een document van vorig jaar, en daar staat letterlijk in wat u nu aan mij probeert te verkopen als wat het mediabureau moet doen.

Nogmaals: waarom is er een mediabureau? Hoe wordt het ingeschakeld? Er werden regieën gebruikt. Er werd rechtstreeks geboekt. De regionale zenders kregen ook rechtstreekse boekingen. Die overheidscommunicatie is gedaald, vandaar dat de regionale omroepen in moeilijkheden komen. U zou daar ook eens moeten bijpassen, rechtstreeks.

De vraag blijft nog steeds dezelfde. Ik ga met honger terug naar mijn plaats. Er is een mediabureau: welke impact heeft dat op de uitgaven voor de totale overheidscommunicatie van de Vlaamse overheid? Stijgen ze? Dalen ze? Dat ene bureau dat verantwoordelijk zal worden, zal bijna een monopolist zijn. Ze zullen staan aanschuiven om die opdracht binnen te halen, van de groep Slangen tot welk bureau dan ook. U zult een percentage moeten besteden aan het bureau, en dat percentage geeft u vandaag niet uit. (*Applaus bij LDD*)

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Karim Van Overmeire tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over een nauwere samenwerking tussen Nederland en Vlaanderen onder de naam de Lage Landen

ACTUELE VRAAG van de heer Ludwig Caluwé tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over een nauwere samenwerking tussen Nederland en Vlaanderen onder de naam de Lage Landen

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire: Voorzitter, minister-president, collega's, zoals elke morgen was ik ook deze morgen aan het surfen naar de websites van de verschillende kranten. Bij De Standaard Online viel mijn oog op een titel waaruit blijkt dat u er door de Franstaligen van wordt beschuldigd tegen 2020 het einde van België voor te bereiden. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

U begrijpt dat mijn aandacht meteen getrokken werd. Ik was alleen een beetje teleurgesteld over het jaartal, want 2020, dat is nog negen jaar!

Bij nadere lezing zag ik dat het ging over de goedkeuring van een nota door de Vlaamse Regering die eigenlijk een concrete uitvoering is van de brainstormsessie die u hebt gehad met uw Nederlandse collega, Mark Rutte, op 4 juli van dit jaar. De vooropgestelde nauwere samenwerking met Nederland krijgt daarbij concreet gestalte.

Ik heb ook begrepen dat er naast die nota ondertussen een rapport is, een gemeenschappelijk werkstuk van het Steunpunt Buitenlands Beleid en de Nederlandse Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR). Als ik het mij goed herinner, zou er ook een Vlaams-Nederlandse denkgroep ‘toekomstverkenningen’ worden opgericht die op lange termijn – tegen 2020, 2030, 2040 – zou moeten nagaan of er soort stroomlijning, een soort gemeenschappelijk beleid tussen Nederland en Vlaanderen mogelijk is op het vlak van economie, urbanisatie, innovatie enzovoort.

Minister-president, dat is natuurlijk een prima initiatief. Nederland is onze prioritaire partner, en dat moeten we zo houden. We moeten er concreet gestalte aan geven, maar wat betekent dit allemaal in de praktijk? Hoe kunt u garanderen dat dit geen vrijblijvend initiatief is dat een soort sluimerend bestaan zal leiden waar we na de lancering nog maar weinig van zullen horen?

De voorzitter: De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé: Voorzitter, minister-president, collega's, op 4 juli heeft de minister-president een ontmoeting gehad met Nederlands minister-president Rutte. Er werd al onmiddellijk gecommuniceerd dat er gezamenlijke handelsmissies zouden worden opgezet om het gezamenlijke deltagebied in de hele wereld te promoten.

Blijkbaar waren de plannen ruimer dan louter dit initiatief: het is ook de bedoeling om na te gaan hoe we een aantal zaken met een gedeelde toekomst verder kunnen uitwerken en hoe we samen in dezelfde richting kunnen gaan.

Minister-president, hoe ziet dat er concreet uit? Wat wordt er concreet opgezet? Wat zijn de precieze doelstellingen? Wanneer mogen we de eerste resultaten verwachten?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, ik ben dankbaar dat dit initiatief zeer positief wordt onthaald. Het is een initiatief dat inderdaad dateert van 4 juli. Ik had toen een ontmoeting met de minister-president van Nederland. Er zullen nog een aantal initiatieven worden geconcretiseerd. Let dus op wanneer u 's morgens bepaalde kranten online leest, want het is niet het laatste wat u in dit kader zult lezen.

Er is heel duidelijk gesteld dat we een langetermijnvisie voor Nederland en Vlaanderen samen gaan ontwikkelen op basis van een studie ‘Lage Landen 2020-2040. Vlaams-Nederlandse strategische economische samenwerking op middellange termijn’ die door onze beide administraties is voorbereid. Nederland heeft al een raad die toekomstscenario's uitwerkt – wij hebben dat niet –: de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid die rechtstreeks onder de minister-president actief is.

Ik heb geprobeerd om dat zeer pragmatisch en stap voor stap te realiseren. We gaan ten eerste geen nieuw instituut oprichten. We hebben een denkgroep ‘Toekomstverkenning’ opgericht met een duidelijke opdracht en een tijdsperspectief. Als de resultaten goed zijn, zullen we nagaan of we verdere stappen kunnen zetten om een gemeenschappelijke raad op te richten. Dat is nu nog zeker niet het geval. In die denkgroep zitten vier mensen uit Vlaanderen en vier mensen uit Nederland. De vier namen van mensen uit Vlaanderen zijn vrijdag op de ministerraad vastgelegd. Het zijn mensen met een bepaalde achtergrond die een belangrijke inbreng kunnen doen. Als ik me niet vergis, zal de Nederlandse regering vrijdag op de ministerraad hierover ook een beslissing nemen.

Ik heb vorige vrijdag een aantal keren met minister-president Rutte gebeld. Hij heeft de tekst ook geavaleerd. Die acht mensen zullen een lijst vaststellen van ontwikkelingen die op lange termijn de samenleving in Vlaanderen en Nederland kunnen beïnvloeden. Voor een eerste

denkcoëfening is dat kader meer economisch in de brede zin. Ze zullen ook de projecten kiezen die verder in de denkgroep zullen worden besproken. Er moet ook een actieplan voor de toekomst komen. Dat actieplan moet slaan op een gemeenschappelijk werkprogramma Vlaanderen-Nederland 2013-2014. Tegen medio 2012 wordt er een eerste voorlopig rapport ingeleverd. Tegen 2013 moet er een eindverslag komen.

Dit is allemaal opgelijst en goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Het is ook positief beantwoord door de minister-president in Nederland. Deze week zal het ook in Nederland definitief zijn beslag krijgen.

Voorzitter, dit is een goede manier van werken. Over de handelsmissie zullen we ook kortelings kunnen rapporteren.

De heer Karim Van Overmeire: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord.

Dit is een prima initiatief. U kunt het blijkbaar heel goed vinden met uw collega Rutte. Dat is een goede zaak. Persoonlijke chemie is heel belangrijk. Het is natuurlijk de vraag of zulke projecten op lange termijn kunnen standhouden, ook wanneer er andere regeringen en regeringsleiders komen. Zulke projecten zijn heel vaak afhankelijk van de persoon die ze trekken. Ik kan alleen maar hopen dat ook komende regeringen en regeringsleiders het belang van die samenwerking inzien.

Minister-president, ik denk ook dat het belangrijk is om dit huis, dit parlement, bij het initiatief te betrekken. Er is zeker een groot draagvlak om dit initiatief te schragen en om er mee over na te denken. Wij moeten hier niet de agenda van de commissie Buitenlands Beleid regelen, maar acht u het mogelijk dat u met dat rapport naar het Vlaams Parlement komt en dat we er, samen met de collega's, over van gedachten kunnen wisselen?

De heer Ludwig Caluwé: Minister-president, ik dank u ook voor uw antwoord. We moeten daar inderdaad in de commissie Buitenlands Beleid verder op doorgaan.

Ik heb nog een aanvullende vraag. Dit initiatief vertrekt vanuit het feit dat we met Nederland niet alleen een taal gemeenschappelijk hebben maar ook eigenschappen van een samenleving, zoals stedelijkheid, en problemen op het vlak van energie, milieu, economie en innovatie. Maar we delen dat ook met Nordrhein-Westfalen. Tijdens de voorbije jaren waren er ook vanuit Nordrhein-Westfalen initiatieven om een aantal zaken gemeenschappelijk te bekijken. Met de wijzigingen van de coalitie in Westfalen lijkt dit wat te zijn stilgevallen. Of heb ik het fout? Maar dit betekent toch dat de samenwerking tussen Nordrhein-Westfalen en Vlaanderen ook nog gelijkaardige initiatieven kan krijgen?

De voorzitter: De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Minister-president, ik stelde u deze vraag al onmiddellijk na het zomerreces. Het overleg heeft plaatsgevonden in juli. Toen was uw antwoord nog vager dan vandaag. Vandaag heeft de verpakking toch al een naam en een werktitel. Het is een werkgroep. Nu ja: werkgroep, denkgroep, actiegroep, ventilatiegroep, stuurgroep. Indien er een Nobelprijs zou bestaan voor denkgroepen, dan had Vlaanderen, en zeker uw Vlaamse Regering, die al lang gewonnen. Alles wat we hier tegenwoordig gepresenteerd krijgen, zit wel in een of andere stuur- of denkgroep. Van de Lange Wapper tot samenwerking met Nederland: het komt wel ergens in een praatbarak terecht.

Minister-president, wij zijn niet tegen dit project. Laten we daarover duidelijk zijn. Maar een zoveelste werkgroep om die samenwerking te verbeteren, dat is toch een heel pover antwoord.

Minister-president, u hebt een UNIZO-verleden. Als twee bedrijven samenwerken en een nieuw product op de markt brengen, zullen ze toch eerst kijken om welk product het gaat en hoe ze het zullen verkopen. Jullie geven het eerst een naam. Collega's, oorspronkelijk was dit 'Pays-Bas', de Lage Landen. We moeten ons niet vergissen want Wallonië en Luxemburg zitten historisch mee in de Lage Landen.

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Minister-president, u zult begrijpen dat ik ideologisch geen tegenstander kan zijn van dit mooi verpakte project. Ik hoop dat we cultureel en zelfs institutioneel sterker zullen kunnen samenwerken met de Noordelijke Nederlanden. Ik hoop en ik wens vooral dat dit praktische gevolg heeft. Er zijn twee dossiers die ons in Vlaanderen na aan het hart liggen: de verdere Scheldeverdieping en de IJzeren Rijn. Ik hoop dat u in dat soort van praatbarakken ook in die dossiers resultaten kunt boeken.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Reekmans, wie toekomstperspectieven en scenario's ontwikkelt, moet spreken en mensen bij elkaar brengen om dat te doen. Dat kan het best in een denkgroep waar grote en belangrijke mensen elkaar ontmoeten. Ik weet niet hoe je dat anders kunt doen. De mensen die daar door ons en vanuit Nederland naartoe worden gestuurd en die ook in die Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid, die daar al 35 jaar bestaat, al jaren actief zijn, gaan zeker niet naar een praatbarak. Uw opmerking over praatbarakken toont aan dat u zich toch eens moet verdiepen in hoe je toekomstscenario's ontwikkelt. Daar heb je denkgroepen voor nodig.

Ik heb u de timing en de samenstelling gegeven. Ze moeten nu aan het werk. Ik heb ook gezegd wanneer ze hun eindrapport moeten klaar hebben.

Met veel respect, maar uw opmerking slaat nergens op. Maar dat is niet de eerste keer en waarschijnlijk ook niet de laatste keer.

Wat Nordrhein-Westfalen betreft, hebt u gelijk dat het niet enkel met Nederland is, maar ook met die deelstaat in Duitsland, die ons na aan het hart ligt, ook op economisch vlak. In de loop van 2012 zullen initiatieven worden genomen in die richting.

Wat het parlement betreft, voorzitter, sta ik open voor een debat in de commissie. Ik verwijs naar de parlementen, de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en de Sociaal-Economische Raad (SER) in Nederland. Er zijn heel wat mogelijkheden om met efficiëntie en synergie te komen tot goede beslissingen. Het is geen enkel probleem om dat ook in het parlement verder op te volgen en te bediscussiëren.

Mijnheer Penris, er zijn uiteraard nog andere dossiers. U noemt de verdieping van de Schelde en de IJzeren Rijn. Die moeten ook voortgang vinden. Door dit initiatief worden de andere discussies niet stopgezet, integendeel.

De heer Karim Van Overmeire: Minister-president, zolang ik in dit parlement al het Vlaamse buitenlands beleid volg, wordt Nederland onze prioritaire partner genoemd. Dat is een constante. Maar de vraag is telkens: wat betekent dat in de praktijk? Ik heb jarenlang moeten vaststellen dat het in de praktijk relatief weinig betekent. Dat had oorzaken. Soms was er in de Vlaamse Regering weinig ambitie om een echt Vlaams buitenlands beleid te voeren. Soms was de partner in het noorden niet geïnteresseerd. Ik stel tot mijn vreugde vast dat die bereidheid er nu wel is. Er worden nu misschien te voorzichtige, maar toch concrete kleine stappen gezet. De chemie tussen u en uw collega Rutte is er blijkbaar. Dat is een grote opportuniteit, die we moeten benutten. In dit parlement moeten we een zo groot mogelijk draagvlak zoeken om dit beleid te ondersteunen.

De heer Ludwig Caluwé: Ik geloof ook dat dit initiatief veel kans maakt. Het heeft een duidelijke timing en duidelijke doelstellingen. Als er kritiek wordt geuit dat er visies worden ontwikkeld en er wordt gewezen op de concrete projecten, wil ik erop wijzen dat we waarschijnlijk niet geraakt waren aan deze verdieping van de Westerschelde als er niet vooraf een gemeenschappelijke toekomstvisie op het Deltagebied was ontwikkeld. Juist daardoor hebben we Nederland kunnen overtuigen. Ik weet dat er achterhoedegevechten worden gevoerd, maar die verdieping is wel gerealiseerd doordat er een toekomstvisie was ontwikkeld. Dit initiatief biedt ook mogelijkheden om gezamenlijke projecten op te zetten.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Mark Demesmaeker tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de digitale uitzendingen van Télé Bruxelles in de Vlaamse Rand via DVB-T

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Minister, via de website www.brusselnieuws.be vernemen we dat de Franstalige Brusselse regionale zender Télé Bruxelles voortaan ook via het DVB-T-sigitaal te ontvangen is. Dat is het digitale signaal via de antenne. De Franstalige regionale zender treedt dus buiten zijn Brusselse grenzen en is voortaan ook, naar eigen zeggen, te ontvangen in een groot deel van de Vlaamse Rand in Vlaams-Brabant.

De media kennen uiteraard steeds minder grenzen. Via het internet of via de satelliet kun je tegenwoordig naar om het even welke zender, waar ook ter wereld, kijken. Toch stel ik me vragen. Er is een ongelijkheid, niet in het minst tegenover de Vlaamse regionale zender tvbrussel, die niet buiten Brussel kan uitzenden en dus niet in Vlaams-Brabant te bekijken is. Ik stel me vooral vragen bij het verhaal dat de zender communicatief brengt. Op de website staat dat ze de bedoeling hebben om de periferie te bedienen, specifiek de Franstaligen in de Vlaamse Rand. Het klinkt nogal euforisch: “Télé Bruxelles élargit Bruxelles.”

Met andere woorden, in sommige Franstalige kringen is de hoop blijkbaar nog niet opgegeven om op termijn het statuut van de Vlaamse Rand te veranderen en worden daar allerlei communicatiestrategieën voor uitgewerkt en in de praktijk gezet. Dat staat uiteraard volledig haaks op het verhaal van integratie dat de Vlaamse Regering in de Vlaamse Rand wil brengen. Het werkt de integratie zeker niet in de hand.

Minister, ik weet dat u daar juridisch-technisch geen greep op hebt. U kunt wel overleg plegen met uw Franstalige collega bevoegd voor media en vragen of het zendvermogen niet kan worden beperkt via het beperken van het vermogen of via gerichte antennes.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Collega's, ik heb een eerste lezing laten doen van onze juridische mogelijkheden. Télé Bruxelles is op dit moment ook al te bekijken via Belgacom TV, internet, enzovoort. Télé Bruxelles is dus niet vreemd voor de inwoners van de Vlaamse Rand; zij konden die zender al via andere kanalen bekijken. Nu zal dat ook mogelijk zijn via die digitale antenne.

Via welke procedures loopt dat? Télé Bruxelles zendt uit via het frequentiekanaal 55. Dat valt binnen de internationale afspraken van het digitaal omroepfrequentieplan van Genève 2006. Die afspraken bepalen ook dat men de procedure moet volgen als men een nieuwe uitzending wil doen via dat kanaal. Die procedure is eergisteren gestart en houdt in dat men advies vraagt aan de naburige landen en regio's. Onze administratie heeft die adviesaanvraag gisteren gekregen. Men loopt dus al vooruit op de coördinatieprocedure die in het verdrag staat en die uitsluitel moet geven of men al dan niet kan uitzenden in een andere regio. Het is wat vreemd dat men daarop vooruitloopt en dat al aankondigt en uitvoert. We zullen er in ieder geval nauwgezet op toezien dat de procedure correct gevolgd wordt en gaan ervan uit dat het Belgisch Instituut voor Postdiensten en Telecommunicatie (BIPT) het nodige doet om dat als regulator correct op te volgen.

Daarnaast hebben we bekeken of dit in strijd is met andere bepalingen. Het is blijkbaar niet in strijd met de decreten van de Franse Gemeenschap. Die decreten bepalen immers dat regionale omroeporganisaties ook buiten hun verzorgingsgebied mogen uitzenden. Verder is er in ons Vlaams Mediadecreet ook geen hefboom om dat te verbieden. Juridisch gezien

hebben we op het eerste gezicht enkel het argument van het verdrag van Genève. We moeten erop toezien dat die procedure correct wordt uitgevoerd.

De heer Mark Demesmaeker: Minister, men heeft de procedure als dusdanig dus niet echt toegepast. Men doet maar wat. Ik neem aan dat u inderdaad de nodige stappen zult ondernemen om dat volgens de geijkte procedure te laten verlopen?

Nogmaals, het verhaal dat erachter zit, staat haaks op het verhaal van integratie dat wij willen brengen in de Vlaamse Rand. Vooral dat stoort ons.

Bovendien is er een ongelijkheid met de Vlaamse tegenhanger die niet buiten Brussel kan uitzenden. De regionale zender van Brussel moet zich richten tot de regio Brussel en niet tot Vlaams-Brabant. In hun hoofden is dat trouwens niet Vlaams-Brabant, maar ‘Bruxelles et sa périphérie’.

Ring TV, de regionale zender in Vlaams-Brabant, brengt een heel ander verhaal. Die zender stelt zich wel open op ten opzichte van anderstaligen. Mensen kunnen kennismaken met het sociale, culturele, en verenigingsleven in de Vlaamse Rand. Via ondertiteling kunnen ze mee volgen, blijven ze op de hoogte van het lokale leven, kunnen ze zich integreren en wat Nederlands meepikken. Dat is natuurlijk een totaal andere benadering.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Voorzitter, ik wil het verhaal van DVB-T-mogelijkheden wat opentrekken. Zou het niet makkelijker zijn dat de Vlaamse regionale omroepen dan ook de mogelijkheid krijgen om via DVB-T hun signaal te verzenden, zodat ze ook automatisch buiten hun gebieden kunnen uitzenden? Is het, los van de procedure die je hier moeten volgen, voor de Vlaamse zenders misschien een optie om dat open te gooien in alle mogelijke distributievormen, waardoor je Ring TV bijvoorbeeld de ruimte geeft om exact hetzelfde te doen? Of is dat een brug te ver?

De voorzitter: De heer Van Der Taelen heeft het woord.

De heer Luckas Van Der Taelen: Voorzitter, minister, ik ben eveneens geschokt door het soort promotie dat Télé Bruxelles durft te voeren, maar hoe onleuk we een zender ook vinden, u moet er zich bij neerleggen dat de pers – zeker in deze tijd – geen grenzen meer kent. Ik denk dat dit een verloren strijd is, als er ooit al een strijd zou zijn geweest. In een tijd waarin via satellieten en computer alles overal te bekijken is, kunnen we niet verwachten dat Vlaanderen zich nu zou laten kennen door een Don Quichoteachtige strijd te voeren tegen Télé Bruxelles.

Minister, ik wil een en ander veeleer positief stellen. Zou het niet beter zijn om ook aan tvbrussel de mogelijkheid te geven om uit te zenden in de Rand? Mijnheer Demesmaeker, u zult het eens zijn met het volgende. In de commissie hebben we het er vaak over hoe Brussel slecht bekend is bij Vlamingen. De uitzendingen van tvbrussel, die doorgaans van een zeer hoogstaande kwaliteit zijn, zouden een meerwaarde betekenen voor de gemiddelde inwoner van de Rand, temeer omdat alle uitzendingen ondertiteld zijn in het Engels en het Frans.

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Voorzitter, ik steun volledig de vraag van de heer Demesmaeker. Het is heel vreemd dat Télé Bruxelles, dat vandaag al een bereik heeft van 1 miljoen inwoners, dat bereik dan nog eens wil uitbreiden. De door de heer Demesmaeker geschetste achterliggende bedoeling klopt zeker en vast. Het is absoluut kafkaïaans: Nederlandstaligen in de Vlaamse Rand kunnen niet naar een zender van de hoofdstad kijken, terwijl Franstaligen in de Vlaamse Rand dat wél kunnen. Dat is de wereld op zijn kop.

Aansluitend op wat de heer Van Der Taelen zegt, vind ik het eigenlijk maar al te logisch dat niet alleen mensen in de Vlaamse Rand, maar iedereen in Vlaanderen zou moeten kunnen

afstemmen op de zender van zijn eigen hoofdstad. Dat vind ik eigenlijk het absolute minimum. (*Applaus*)

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Voorzitter, geachte leden, ik denk niet dat de vraag is: gelet op wat Télé Bruxelles nu doet, wat dan met Ring-tv en met tvbrussel? Daarover gaat het niet: alsof het ene het andere zou compenseren. Het gaat erover dat de achterliggende bedoeling van Télé Bruxelles zeer duidelijk is. Is dit een symbooldossier? Ja, dat is een symbooldossier. Kunnen we dit tegenhouden? Wellicht niet, in dit digitale tijdperk. Het is echter wel een symbool voor het feit dat de Franstaligen nog altijd de taalgrens niet hebben erkend.

Minister, u stelt dat de omliggende regio's een advies moeten geven. Wat zal dat advies zijn? Dat hebt u immers nog niet gezegd.

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi: We moeten ons inderdaad hoeden voor het voeren van een achterhoedegevecht ter zake. Het lijkt me belangrijk de banden tussen de diverse gemeenschappen aan te halen in plaats van ze door te knippen. We weten allemaal dat het imago van Brussel in Vlaanderen niet zo goed is. Het lijkt me belangrijk te onderzoeken of tvbrussel ook in de Rand en in Vlaanderen te zien kan zijn. Minister, ik wil u dus vragen dat u dat onderzoekt, dat u ook bekijkt wat de decretale mogelijkheden ter zake zijn bij de VRT. Voor ons Brusselaars is het belangrijk dat zichtbaar wordt gemaakt wat Brussel vandaag ook allemaal is.

Minister Ingrid Lieten: Ik zal even inzoomen op de positie en de gevolgen ter zake voor tvbrussel. Ons eigen Mediadecreet bepaalt dat de regionale televisieomroeporganisaties uitsluitend in het hun toegewezen verzorgingsgebied mogen uitzenden, maar dat die beperking niet geldt voor programma's die ze aanbieden binnen het digitale pakket en voor nieuwsuitzendingen en journaals. Diegenen die aan de wieg hebben gestaan van het decreet met betrekking tot de regionale omroeporganisaties in Vlaanderen, weten dat het parlement destijds expliciet heeft gevraagd dat iedereen zich zou beperken tot zijn eigen verzorgingsgebied. Daarom is die bepaling er, voor heel Vlaanderen en niet specifiek voor de Brusselse situatie.

Dat betekent echter niet dat tvbrussel geen uitwijkmogelijkheden heeft. Er is ook heel duidelijk bepaald dat men zich kan integreren in het digitale pakket. Tvbrussel moet die mogelijkheid zeker onderzoeken. De zender moet bekijken of hij samen met de distributeurs een arrangement kan vinden.

Er is zeker geen verbod opgenomen in het decreet van de Franse Gemeenschap dat dat zou verbieden. Ik denk dus wel dat hier een mogelijkheid is, maar het is aan tvbrussel om samen met de distributeurs te bekijken of ze via digitale pakketten hun verzorgingsgebied zouden kunnen uitbreiden.

De heer Mark Demesmaeker: Mijnheer Van Der Taelen, ik heb ook gezegd dat media steeds minder grenzen kennen.

Mevrouw Idrissi, u spreekt over een achterhoedegevecht. Dat is het in elk geval niet voor de Franstalige zender in Brussel, Télé Bruxelles, die daar op een zeer triomfantelijke manier mee uitpakt. Het is vooral die tonaliteit die ik zeer spijtig vind. Het typeert het soort mentaliteit dat in Franstalige kringen nog altijd heerst tegenover de Rand.

Het is niet de bedoeling van Télé Bruxelles om de banden aan te halen met de andere gemeenschappen. Integendeel, het is de bedoeling om zich specifiek te richten op de francophonie in de Vlaamse Rand en zich voor een stuk op te sluiten in die francophonie, wat iets helemaal anders is dan het verhaal van integratie en het aanhalen van banden. (*Applaus bij CD&V en de N-VA*)

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Khadija Zamouri tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de preventie en sensibilisering ten aanzien van het roken in het bijzijn van kinderen

De voorzitter: Mevrouw Zamouri heeft het woord.

Mevrouw Khadija Zamouri: Minister, gisteren heeft een zinnetje dat met zeer goede bedoelingen was geuit, een zware polemieek veroorzaakt. De Vlaamse Liga tegen Kanker heeft een zeer belangrijk onderwerp aangehaald, namelijk dat roken in het bijzijn van kleine kinderen enorme schade kan veroorzaken en zelfs tot een vorm van kindermishandeling kan worden gerekend. Jammer genoeg is de aandacht meer naar de formulering gegaan dan naar de inhoud van de zaak.

Wat de Vlaamse Liga aankaart, is dat 116.000 kleine kinderen verplicht worden om in de tabaksrook van hun ouders op te groeien. Die kinderen kunnen daar kwalijke aandoeningen van krijgen, van hersenvliesontsteking tot chronische bronchitis, middenoorontsteking enzovoort. Uiteraard kan niemand dat tolereren, zeker niet omdat er een aantal verdragen zijn gesloten in België en Vlaanderen, in het kader van de rechten van het kind, dat we de gezondheid van kleine kinderen hoog in het vaandel moeten dragen. De Vlaamse Liga tegen Kanker wil dit bij wet vastleggen. Samen met de formulering over kindermishandeling heeft dat voor de nodige polemieek gezorgd.

Minister, vindt u, binnen uw bevoegdheid en binnen de structuren die al bestaan, dat dat kan, dit wettelijk vastleggen? Hebt u genoeg kanalen benut om ervoor te zorgen dat de sensibilisering van de ouders goed en duidelijk gebeurt, zodat zo veel mogelijk ouders bereikt worden?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Collega's, het is een thema dat door de Vlaamse Liga terecht heel nadrukkelijk, en misschien wel met een harde campagne, in beeld is gebracht. De onderliggende gedachte van de campagne, namelijk dat je niet rookt in het bijzijn van kinderen, kan een minister die bevoegd is voor Volksgezondheid en Gezin alleen maar ondersteunen.

Mevrouw Zamouri, u hebt de risico's op gezondheidsschade opgesomd. Daarover bestaat geen enkele discussie. Er is trouwens ook geen enkele reden waarom we wel gevoelig zouden zijn voor het passief meeroken in publieke plaatsen en cafés, en dat dat geen thema zou zijn als het gaat over de private sfeer in aanwezigheid van kinderen. De boodschap is dus ten gronde de juiste boodschap.

De vraag of men dat gedrag moet criminaliseren, is een ander debat. Het is geen Vlaamse bevoegdheid. Zelf denk ik niet dat het opportuun is om dat te doen. Wij moeten een draagvlak creëren voor een boodschap die gezondheid en ouderlijke verantwoordelijkheid promoot. Dat laatste kan Vlaanderen wél: sensibiliseren en mensen voor het probleem gevoelig maken. Vlaanderen doet dat ook. Kind en Gezin probeert om alle ouders met een kind, zwangere vrouwen en ouders van jonge kinderen te sensibiliseren via onze kanalen: de consultatiebureaus, de opvoedingsondersteuning, enzovoort. Wij proberen hen te overtuigen om te stoppen met roken, en als dat niet lukt, dan toch ten minste niet te roken in het bijzijn van kinderen – dus buitenshuis.

Die boodschap wordt gegeven via loco-regionaal gezondheidsoverleg en –organisaties (Logo), de huisartsen, de consultatiebureaus van Kind en Gezin. Mensen aanmoedigen om te stoppen met roken is op zich ook een belangrijke prioriteit. Wij doen dat met de campagne '24 uur stoppen met roken', die wij zullen verlengen. Die wordt gedragen door de Logo's, en

ook de zeer kwetsbare groepen worden daarbij aangesproken. Onlangs hebben wij het Vlaams Apothekers Netwerk ondersteund om via hun contacten ervoor te zorgen dat mensen worden aangemoedigd om te stoppen met roken.

Onlangs is nog na een oproep, in het kader van onze gezondheidspreventie en gezondheidsdoelstellingen, een project met veel partners ingediend waarbij zwangere vrouwen wordt gewezen op de risico's van tabak, alcohol en drugs. Wij proberen dat op een consistente wijze aan te pakken en dat ook af te stemmen op wat op het federale niveau aan een aantal partners wordt aangeboden om mensen te overtuigen te stoppen met roken, zodat het één samenhangend verhaal wordt.

Mevrouw Khadija Zamouri: Minister, ik dank u voor het antwoord. U somt veel campagnes op. Ik denk echter dat de Vlaamse Liga tegen Kanker deze oproep deed omdat die campagnes niet helpen. Er zijn nog altijd 116.000 kinderen die niet op die manier worden bereikt. Dat lijkt me de reden te zijn waarom de organisatie het nu zo scherp heeft gesteld en een wettelijk initiatief vraagt.

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Minister, ik begrijp de bezorgdheid van de vraagsteller. Ik zou echter toch even willen wijzen op de selectieve verontwaardiging inzake de gezondheid van kinderen. Als de gezondheid van kinderen in het geding is, dan is het goed de mensen te wijzen op hun individuele verantwoordelijkheid en hen te zeggen dat zij niet mogen roken in het bijzijn van kinderen. Maar wij hebben net een periode achter de rug waarin de luchtkwaliteit verschrikkelijk slecht was. De hoeveelheid fijn stof zorgt ervoor dat steeds meer kinderen luchtwegeninfecties oplopen. Ik wil u daarom vragen niet enkel iets te doen aan de kwaliteit van de lucht binnenshuis, maar ook dringend iets te ondernemen aan de algemene luchtkwaliteit en de hoeveelheid fijn stof. In dat verband bestaat trouwens het gevaar dat Europa ons zware boetes zal opleggen omdat wij de normen niet halen.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Vera Jans: Voorzitter, minister, collega's, ik was blij met de reactie van Kind en Gezin op het standpunt van de Vlaamse Liga tegen Kanker. Kind en Gezin schaaft zich niet achter het voorstel om een wettelijk verbod in te voeren. Kind en Gezin komt in elk huisgezin waar een kindje wordt geboren, zelfs twee of drie keer. De organisatie stelt in dat verband dat zij daarbij steeds aanbeveelt om niet te roken in het bijzijn van kinderen. Daarover is informatiemateriaal beschikbaar.

In principe wordt dus elke jonge ouder persoonlijk aangesproken over dit thema. Het moet me in dit kader ook van het hart dat het een belangrijk thema is, dat is een persoonlijke mening. We moeten daar werk van maken, zoals we doen met Kind en Gezin, en er niet alleen maar aandacht voor hebben. Anderzijds vind ik het gevaarlijk dat je gaat spreken over kindermishandeling als het gaat over roken in nabijheid van kinderen. We moeten ouders ondersteunen en helpen, maar wel de zaken in hun perspectief blijven plaatsen.

De voorzitter: De heer Tack heeft het woord.

De heer Erik Tack: Voorzitter, ik ben blij dat dit thema hier aan bod komt. Ik zie bij de minister een zeer grote bezorgdheid.

Ik wil het volgende toevoegen. Ik zou van het roken in aanwezigheid van kinderen echt een prioriteit willen maken, alleen al maar omdat als een kind passief meerookt, het een dosis nicotine en andere schadelijke stoffen binnen krijgt die omgekeerd evenredig is aan zijn lichaamsgewicht. Als een kind van 10 kilogram schadelijke rook inademt, krijgt het gemiddeld zeven keer meer binnen per kilogram lichaamsgewicht dan een volwassene. Dat is een zeven keer ergere invloed. Minister, daarom zou ik graag hebben dat u daar een prioriteit van maakt.

Minister Jo Vandeurzen: Collega's, voor alle duidelijkheid, het initiatief van de liga komt niet van Kind en Gezin of van wie dan ook. Ik ben hier aan het antwoorden op vragen naar aanleiding van een campagne. Men heeft daarbij gezocht naar een zeer sterke communicatieve boodschap. Vandaar ook de boodschap zoals ze geformuleerd is.

Ik denk dat de onderliggende gedachte is dat het niet normaal is om te roken in de nabijheid van kinderen. We moeten dat debat beginnen te voeren. Het moet een maatschappelijk debat zijn. Het is een debat over de risico's van het passief meeroken. Vanuit die invalshoek vind ik het heel terecht dat men die campagne voert en dat men een heel indringende boodschap probeert te formuleren. Het is inderdaad een belangrijk risico. Het is niet normaal te noemen. In die zin heb ik gezegd dat ik de boodschap alleen maar kan onderschrijven. Ze past ook in de aanpak zoals we die onder meer vanuit Kind en Gezin trachten te propageren.

Het debat of je een wet moet maken die het verbiedt en er strafnormen voor moet vastleggen, daarover zijn we niet bevoegd. Ik denk eerlijk gezegd dat de eerste doelstelling van de campagne was om een beetje te provoceren en te zorgen dat dat debat wordt losgeweekt om de evidentie dat het geen issue zou zijn, te doorbreken. Ik vind het persoonlijk een boodschap die correct is. Het is een risico op gezondheidsschade en dat moeten we durven te zeggen.

Mevrouw Khadija Zamouri: Minister, ik dank u. Ik hoop dat u nog eens wil kijken naar uw bevoegdheden en nakijken of u werkelijk alles hebt benut en bekeken om te zorgen dat dit zeer belangrijk onderwerp serieus wordt aangepakt en verder wordt opgevolgd.

De voorzitter: Dit was het eerste betoog van mevrouw Zamouri op het spreekgestoelte in de plenaire vergadering. De gewoonte is dat zij dan ook een applaus krijgt. (*Applaus*)

Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Dirk Van Mechelen tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over het maatschappelijk draagvlak voor de ondertunneling van de Krijgsbaan (R11) in het kader van het Masterplan Antwerpen 2020

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Voorzitter, minister, mocht u eraan twijfelen: we staan in de file in en rond Antwerpen. Dat kost tijd en dat kost geld. We hebben nood aan snelle oplossingen, op korte termijn maar ook op middellange termijn.

Er is binnen de Vlaamse Regering een nieuwe consensus gegroeid over de aanpak van de Oosterweelverbinding. Er is ook gekozen voor de aanleg van de A102 en de ondertunneling van de R11. Voor alle duidelijkheid: daar was ik gelukkig mee omdat ik denk dat dit een goede oplossing is om de haven via de A12 in Ekeren te verbinden met Wommelgem, de rotonde op de E313, om nadien Wommelgem te verbinden met de E19. Daardoor los je meteen een stuk congestie op de ring op, en meteen ook zorgt voor een ontlasting van de zuidostrand van Antwerpen.

De gouverneur kreeg de opdracht om een streefbeeldstudie op te maken en een maatschappelijk draagvlak te zoeken. We zaten in de goede richting. Jan-Jaak Polen zei nog in juni dat hij dacht dat de R11 ongeveer 530 miljoen euro zou kosten. Ook dat is nog betaalbaar. Maar sedert maandag zijn er donkere wolken over dit dossier gekomen omdat dat maatschappelijk draagvlak blijkbaar iets complexer is dan wij hadden ingeschat.

De ondertunneling van de R11 is ook existentieel voor het behoud van de luchthaven in Deurne. De vraag is dan ook hoe het nu verder moet met de aanpak van dit dossier.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer Van Mechelen, ik heb de gouverneur ongeveer een jaar geleden de opdracht gegeven om een streefbeeld uit te werken voor de zuidostrand Antwerpen. De vertunneling van de R11 is een dossier waarin de regio al jarenlang smacht naar een oplossing voor het sluipverkeer en het doorgaande verkeer. Ook vanuit de stad bestaat de vraag om te voorzien in een robuuste extra verbinding. Die verbinding kan er eventueel komen via een vertunnelde R11.

De gouverneur heeft intussen een viertal klankbordgroepen gehoord. Zij heeft een participatieproces opgezet om niet alleen in overleg te gaan met de gemeentebesturen maar ook onmiddellijk, vanaf het begin, met actiegroepen, bewonersgroepen en iedereen die in overleg wil gaan. Dat maakt deel uit van een beslissing die binnen de regering is genomen en van de conclusies van de commissies-Berx en -Sauwens. Het is de bedoeling om vanaf het begin van het tracé veel aandacht te hebben voor participatie.

Ik heb vanmorgen met de gouverneur uitgebreid getelefoneerd met de vraag wat die klankbordgroepen hebben opgeleverd. Zij was daar relatief positief over. Het doel van zo'n klankbordgroep is om met iedereen op een vroeg moment in overleg te gaan. Die vergadering is volgens de gouverneur heel sereen verlopen. Er zijn echter twee groepen mensen: mensen die fundamenteel tegen elke omgevingswijziging zijn en mensen die mee willen discussiëren en die een aantal bezorgdheden willen uitdrukken.

Het is de bedoeling om op 20 december een gemeentelijke begeleidingscommissie te organiseren. Nog dit jaar wordt het streefbeeld aan mij opgeleverd. Dat is de afspraak die is gemaakt en die ook zal worden gehonoreerd. Daarna ligt de bal natuurlijk terug in het kamp van de Vlaamse overheid die de volgende stappen moet zetten. Ik heb het dan over een milieueffectenrapport (MER) voor die vertunneling.

Een aantal projecten uit dat dossier kunnen onmiddellijk worden uitgevoerd. Een daarvan is de tunnel onder de Krijgsbaan die van vitaal belang is voor de luchthaven. De Vlaamse Regering heeft daartoe al in een budget voorzien. Bovendien heeft ze ook al beslist dit project uit te voeren binnen het bestaande gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP). Het bestek voor die ondertunneling wordt intussen opgemaakt. Volgend jaar moeten wij in dat dossier niet alleen de bouwvergunning krijgen maar ook de werken uitvoeren. In 2013 moet die veiligheidsstrook immers gemaakt kunnen worden voor de luchthaven.

Dit dossier kan worden uitgevoerd binnen het bestaande GRUP en zal de normale vergunningsprocedure volgen. Daarvoor moet geen nieuw GRUP, plan-MER of dergelijke meer worden opgemaakt. Hetzelfde geldt trouwens voor het dossier van de N171, dat procedurematig al heel ver is gevorderd en deel uitmaakt van het globale streefbeeld van de R11 maar waarvoor er geen aparte ruimtelijke plannen meer moeten worden opgemaakt.

De heer Dirk Van Mechelen: Minister, u stelt me deels gerust. We zijn in het Masterplan Antwerpen echter al heel wat obstakels tegengekomen. Wanneer ik lees dat actiegroepen zoals Red De Voorkempen opnieuw applaus krijgen wanneer zij stellen dat men aan Brussel moet laten weten dat het dossier niet doorgaat, dan ben ik heel erg op mijn hoede. Mijn vraag is dan ook heel nadrukkelijk dat u heel snel uitsluitsel geeft over de politieke ambities van de Vlaamse Regering en over de timing om dit dossier uit te voeren. Een andere vraag is of dit mogelijk is binnen de beschikbare financiële middelen. Ik heb vernomen dat de 530 miljoen euro nu al meer dan 1 miljard euro zou zijn. Dat maakt dit dossier des te complexer.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Minister, er is gevraagd naar het draagvlak in deze fase van het dossier. Tijdens de afgelopen maanden heb ik mijn oor te luisteren gelegd bij de bevolking in Wilrijk, Edegem, Mortsels en Berchem of Antwerpen-Zuid.

Ik heb die serene vergadering bijgewoond en ik heb naar de mensen geluisterd. Een kleine minderheid bestond uit mondigen en typische leden van verenigingen als Ademloos. Ik denk

dat de minister onderschat wat er in de zuidrand van Antwerpen gebeurt. Zoals de plannen nu op tafel liggen, is er geen draagvlak voor dit project. Aangezien ik heel de tijd heb geluisterd, durf ik dit hier te stellen. Het lijkt allemaal vlot te gaan. Ik ben er echter haast zeker van dat dit niet R11-bis, maar Lange Wapper-bis zal worden. Ik merk wat aan de basis en in de lokale entiteiten leeft. Het gaat niet enkel om enkele actiegroepen. Het gaat om de leefbaarheid in de zuidrand van Antwerpen. Dat weegt zwaarder door dan de minister allicht zal geloven.

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Voorzitter, de ondertunneling van de R11 is op een blauwe maandag of op een zwarte zondag tevoorschijn getoverd als de oplossing om de ring te ontlasten en om het verkeersprobleem in de zuidrand aan te pakken.

Ik heb enorm veel respect voor het werk van gouverneur Berx. Ik moet me echter bij de vorige spreker aansluiten: er is absoluut geen draagvlak. Dit heeft niets te maken met de stelling dat sommige mensen nooit met iets akkoord gaan. De reden is dat niemand kan bewijzen dat die ondertunneling van de R11 daadwerkelijk een oplossing voor het verkeer in de zuidrand zou bieden. De schaarse beschikbare cijfers tonen aan dat het geen oplossing is.

Minister, ik heb uw antwoord gehoord. U rijdt verder op een doodlopend spoor. U hebt bevestigd dat de ondertunneling van de R11 voor de luchthaven er zal komen. Dit staat nu eenmaal ingeschreven. Ik ben er zeker van dat die ondertunneling ook het enige is dat er zal komen. Wat op uw palmares zal verschijnen, is een nodeloos en zinloos kunstwerk voor een luchthaven die ten dode is opgeschreven.

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Voorzitter, een jaar geleden heeft de minister de gouverneur een opdracht gegeven. Het is een goede zaak dat niet onmiddellijk de klassieke procedure is gestart. In dat geval zou gewoon een plan-MER ter inzage bij verschillende gemeentebesturen zijn gelegd. Nu heeft eerst overleg kunnen plaatsvinden.

Ik ben ervan overtuigd dat het draagvlak al in de goede richting is geëvolueerd. Er zijn echter nog belangrijke aandachtspunten. De heer Van Mechelen heeft in dit verband naar de Voorkempen verwezen. Het alternatief dat daar opgang maakt, lijkt in sterke mate op de vroegere groene ringweg. Volgens mij moet de administratie zeker met dit alternatief rekening houden.

Mevrouw Vogels, op andere plaatsen, zoals bij de regionale televisie, hebt u een tijdje geleden de indruk gewekt dat de werken onmiddellijk van start konden gaan. De werken aan de R11 waren voorbereid. Ik merk nu dat u met betrekking tot dit dossier weeral van houding bent veranderd. (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Voorzitter, ik vind het goed dat de klankgroep van gouverneur Berx, die ik meestal gouvernante Berx noem, over dit dossier debatteert. Dit betekent immers dat van in het begin een debat ten gronde wordt gevoerd.

De meningen zullen uiteenlopen en zullen blijven uiteenlopen. We volgen op deze manier echter onze eigen aanbevelingen. Spijtig genoeg is de heer Sauwens nu niet aanwezig. Ik vind eigenlijk dat hij dit debat zou moeten volgen. We volgen in elk geval zijn aanbevelingen. Het debat is gestart.

Er zijn natuurlijk meningsverschillen. Ademloos en stRaten-generaal zijn echter geen tegenstanders. Hoewel ze misschien een paar kritische vragen stellen, zijn ze geen tegenstanders van dit plan. Ze zijn met betrekking tot dit dossier immers zelf vragende partij.

Ik vind de manier waarop de behandeling van dit dossier is gestart de goede manier. Iedereen mag dat van mij als oppositielid aannemen. Ik mag ook wel eens constructief zijn. Het debat zal zich nu verder voltrekken. We zullen van elkaar leren.

Ik wil nog een opmerking maken. In 1994 wisten we al dat de R11 ter hoogte van de luchthaven moest worden ondertunneld. De kostprijs die we toen hebben berekend, lag veel lager dan de prijs die nu op tafel ligt. Hadden we toen gedaan wat we moesten doen, dan zouden we nu al een hele stap verder staan.

De voorzitter: De heer D'Hulster heeft het woord.

De heer Steve D'Hulster: De Vlaamse Regering heeft vorig jaar een goede beslissing genomen om de mobiliteitsproblemen van Antwerpen eindelijk gezamenlijk aan te pakken. Daar maakt dit R11-project deel van uit. De hoofddoelstelling daarvan is de leefbaarheid en de mobiliteit in de zuidrand en de stad te verbeteren.

Maandagavond was ik aanwezig op de vergadering van de klankbordgroep. Daar is op een heel serene manier gedebatteerd. Er waren honderden mensen met nog veel meer vragen die allemaal betrekking hadden op de leefbaarheid en de mobiliteit. Minister, ik hoop dat u, als dit dossier op uw tafel terechtkomt, daar niet doof voor zult zijn en dat u op die vragen een goed antwoord verzint.

Minister Hilde Crevits: Ik zal proberen een antwoord te bieden op de vele suggesties. In dit dossier wordt een procedure gevolgd die aanbevolen is door het Vlaams Parlement, namelijk: organiseer de inspraak op een moment waarop je nog geen formele procedurele beslissingen hebt genomen. Dat is wat we nu doen.

Sommige mensen komen hier luid orakelen over het draagvlak en dat ze het dossier heel goed kennen. Vorige week en de week daarvoor waren er opvolgingsrapportages in het Vlaams Parlement, waar de ingenieurs die dit dossier opvolgen, aanwezig waren. De heer Penris en nog enkele anderen waren er ook bij. U had toen de kans om in te gaan op de studies, waarvan u nu zegt dat de cijfers over de mobiliteit schaars waren. Dat is onjuist. Men heeft tot op straatniveau berekend wat de effecten zullen zijn. Ik vind dat hier een klein beetje respect mag zijn voor het werk dat elke dag wordt geleverd door het Verkeerscentrum om tot goede cijfers te komen in dat dossier. Hier populistisch komen zeggen dat het allemaal slecht is en dat we geen cijfers hebben, daar ga ik niet mee akkoord.

Er zijn hier ook mensen die ervan genieten dat mensen van mening verschillen over een bepaald dossier. Welnu, ik vind het belangrijk dat we dat nu kunnen doen in een dossier waarover iedereen in dit halfroond die de oostkant kent, het eens is dat er een probleem van mobiliteit is, om eindelijk tot een oplossing te komen. Met dit dossier is het mijn bedoeling ervoor te zorgen dat mensen naar elkaar luisteren en dat we zo tot een gedragen akkoord komen.

Lukt dat niet, dan zullen er toch beslissingen moeten worden genomen. Enkele weken geleden zei de heer Termont op de radio dat inspraak goed is, maar dat inspraak geen beslissingsrecht is. Het is goed om te luisteren naar alle bezorgdheden en alle goede suggesties mee te nemen, maar op een bepaald moment moet je, rekening houdend met alle argumenten, een beslissing durven nemen. Dat is ook wat hier zal gebeuren.

Collega's, ik hoop dat iedereen hier aanwezig het schitterende werk dat gouverneur Bex levert, apprecieert en dat we nadien de tijd zullen nemen om uit te zoeken of dat de goede aanpak is. Moeten we daar nog zaken uit leren? Eind dit jaar zal ze de streefbeeldstudie opleveren. Dat is haar engagement. Wellicht zal dat geen afgewerkt en gedetailleerd document zijn, maar weet dat mijn administratie en het Verkeerscentrum dat opvolgen. Ze zal – daar ben ik zeker van – genuanceerd rekening houden met een aantal standpunten en bezorgdheden vanuit verschillende hoeken. Dit zal me er niet van weerhouden daarna een afgewogen beslissing te nemen en een milieueffectenrapport op te maken.

Mijnheer Van Mechelen, ondertussen zal ik ervoor zorgen dat de ondertunneling van de Krijgsbaan, waarvan al heel lang sprake is, er komt. Daarvoor hebben we een engagement genomen. Dan kunnen de projecten voor de N71, waar die regio ook naar smacht, rustig

voortgaan. We kunnen er dan ook procedureel voor zorgen dat de zuidostrand verkeersveilig(er) wordt ingericht en gebruikt door al wie daar woont.

De heer Dirk Van Mechelen: Minister, de haven van Antwerpen, het noorden van Antwerpen, de zuidostrand van Antwerpen en het hele Waasland kunnen geen tien jaar meer blijven wachten op oplossingen en op de start van de werken. Ik ben het eens met de heer Penris: vroeger hadden we inspraak via de staten-generaal, nu doen we dat nog breder en nog rechtstreeks(er). Inspraak is nodig en nuttig, maar daadkracht, besluitvorming en een goede financiering van de projecten zijn meer dan ooit nodig. Daar wil ik niet alleen inspraak en informatie over, maar vooral besluitvorming. (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Jan Penris tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het aangekondigde Woonbeleidsplan Vlaanderen

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Minister, u hebt allang de ambitie om een Vlaams woonbeleidsplan in te voeren. Dat zou een middellange en een lange tijdshorizon hebben tot 2050. Ik kan u daarin volgen. Gisteren hebt u de start gegeven voor het verder uittekenen van dat plan, hier in de KVS in Brussel. We hebben in de pers gelezen dat een aantal krijtlijnen van het plan duidelijk worden. Ten eerste, zegt u, ruimtelijk moeten we ons eens gaan bezinnen. De ruimte in Vlaanderen is niet oneindig. Daar volg ik u in. Twee, zegt u, de woningen die we hebben en die we bouwen, moeten duurzamer worden qua energieverbruik. Daar volg ik u ook in. Ten derde, zegt u, moeten we rekening houden met de gewijzigde demografie in Vlaanderen, de gezinsverdunding, het feit dat veel mensen ouder worden en dus andere woonbehoeften hebben. Ook daar wil ik u in volgen.

Ik krijg wel een beetje de indruk dat de mensen die de opmaak van dit plan begeleiden, sturend willen optreden en u suggesties willen doen waar ik kritisch tegenover wil en moet blijven. Ik heb de indruk dat u vindt dat er in Vlaanderen twee groepen bevoordeeld zijn: de mensen die een eigendom hebben – dat zal in de toekomst misschien kunnen en moeten verminderen –, en aan de andere kant de mensen die huren op de sociale woonmarkt. Daartussen zit een groep die verstoken is van de voordelen van die anderen, die groep huurt op de private markt. Dus, zegt u of de mensen die u begeleiden, moeten we daar sturend gaan optreden.

We gaan het debat ten gronde voeren in de commissie, daar ben ik van overtuigd. Ik wil van u weten in hoeverre dit debat voor u ideologisch gekleurd is. Gaat u ervan uit dat u in deze sturend kunt en mag optreden? Vindt u dat daar bijkomende overheidsmiddelen tegenover kunnen en mogen worden gezet?

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Ik denk zeer zeker dat een overheid mag sturen. Ze doet dat op veel vlakken in het woonbeleid, maar op de huurmarkt gebeurt het weinig. Uit studies – ook zonder enige richting of ideologie – blijkt nochtans dat die mensen er vaak het slechtst aan toe zijn. Ze betalen per maand vaak meer aan huur dan andere mensen afbetalen aan de woning die ze hebben aangekocht, en zeer zeker betalen ze meer dan op de sociale huurmarkt. Daar staat niet tegenover dat ze de woning verwerven.

Bovendien is het patrimonium in Vlaanderen – zeker in het lagere segment van de huurwoningen – erg slecht. De prijzen zijn hoger en stijgen sneller dan in elk ander segment. De verhuurder wil natuurlijk zijn risico op wanbetaling dekken. Zo krijgen we een negatieve spiraal van minder goede huisvesting en minder grote betaalbaarheid.

Ik vind dat de overheid meer moet doen voor die huurmarkt, zoals de huurpremies die we geven en het huurgarantiefonds dat ik wil maken. Dat hoeft zeker niet ideologisch te zijn. Een huurgarantiefonds dient de verhuurder omdat hij geen risico meer moet lopen, en het dient ook de huurder die niet meer zomaar op straat kan worden gezet. Dat is niet ideologisch. We moeten dat pragmatisch zien. Iedereen die in Vlaanderen woont, heeft recht op een degelijke woonst. Hoe gaan we daarmee om, wetende dat er demografische veranderingen zijn, wetende dat de ruimte schaars is, en dat energie schaars is en steeds duurder wordt?

Het is een heel vrije denkoefening die het tijdspad tot 2050 moet uittekenen. Er zijn geen voorafnames op dit vlak.

De heer Jan Penris: Minister, ik ben blij dat het een vrije denkoefening wordt. Ik wil deelnemen aan dat debat. Ik wil nu de krijtlijnen van mijn fractie al uiteenzetten. Ik blijf geloven in de eigendomsverwerving. Ik denk nog steeds dat dat de beste garantie is voor een goede oude dag. Dat is misschien een beetje ouderwets, maar zo is mijn partij nu eenmaal soms een beetje. De mensen die het minder goed hebben, moeten we kunnen opvangen in wat wij noemen de volkshuisvesting. Dat is de sociale huursector en daar moeten we de nodige overheidsmiddelen voor beschikbaar stellen. Dat is het pad dat ik inzake overheidsaansturing mee wil bewandelen.

De mensen op de private huurmarkt mogen we ook niet verwaarlozen, maar voorlopig beschikken we niet over de instrumenten die we daartoe nodig hebben. Ik hoop dat we die binnenkort zullen krijgen als de staatshervorminkjes die eraan komen, ook doorgaan. Zover zijn we nog niet, maar als dat het geval is, dan kunnen we het debat ten gronde voeren in de commissie.

Ik ben blij dat u hebt uiteengezet wat uw grenzen zijn, ik doe dat ook op dit moment.

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Voorzitter, minister, ik heb maar één vraag. Het Woonbeleidsplan zal een heel interessant instrument zijn, ook voor de gemeenten. We gaan het jaar van de gemeenteraadsverkiezingen tegemoet. We hebben jaren het pleidooi gehouden dat wonen een belangrijk issue moet zijn, ook voor de gemeenten. Hoe kan het Woonbeleidsplan de gemeenten de komende jaren helpen om dat nog meer te ondersteunen vanuit het gewest?

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Voorzitter, minister, collega's, het was gisteren heel interessant in de KVS, met de zeven werkgroepen, waarin vele vragen werden gesteld. Ik ben positief verrast, want ik heb de indruk dat de minister het pragmatisch wil aanpakken en niet ideologisch. Als we de ideologische toer opgaan, zullen we zeker geen consensus bereiken over de legislaturen heen, dan zult u daar nooit een draagvlak voor vinden.

Ik stel vooral vast dat het woonbeleid botst op sociale en ruimtelijke grenzen. Met sociale grenzen bedoel ik dat u, zelfs als u de 43.000 extra sociale woningen bouwt, toch maar zult eindigen op 6,5 procent sociale woningen. U kunt ook dan niet alle behoeftigen helpen. Ruimtelijk is er echt een mismatch vast te stellen tussen de aanwezige woningvoorraad en de behoeften voor de toekomst van de eengezinshuishoudens.

De gemeenten en steden moeten een lokale regierol vervullen, de vraag is hoe we die kunnen matchen met het Woonbeleidsplan Vlaanderen, dat een insteek moet geven aan alle steden en gemeenten. Zult u toelaten dat er ook regionale verschillen zijn?

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint: Voorzitter, ik wil graag even inpikken op wat de heer Penris zei. Ik denk dat niemand vandaag het belang van een eigen woning in twijfel trekt. Er zijn vandaag meer dan 75 procent eigenaars in Vlaanderen. Het is ook de mening van onze fractie dat we ernaar moeten blijven streven om dat cijfer op peil te houden.

Daarnaast moeten we natuurlijk vaststellen dat heel wat mensen in Vlaanderen vandaag niet in staat zijn om een eigen woning te verwerven. U hebt helemaal gelijk wanneer u zegt dat de overheid er juist voor die mensen voor moet zorgen dat ze goed en betaalbaar wonen. Dat zou moeten kunnen gebeuren door aan al die mensen een sociale woning te geven, maar tussen droom en werkelijkheid staan er natuurlijk nog een aantal bezwaren. We weten dat er vandaag in Vlaanderen niet genoeg sociale woningen zijn. We hebben een heel ambitieuze doelstelling voor de toekomst vastgesteld in het grond- en pandenbeleid, maar eer we zo ver zijn, moeten we absoluut inzetten op de private huurmarkt. 20 procent van de mensen is vandaag aangewezen op dat heel kwetsbare segment van de woonmarkt. Ik denk, mijnheer Penris, dat niemand gebaat is met heel veel uithuiszettingen, want de maatschappelijke kost daarvan is gigantisch. Het is absoluut noodzakelijk dat dit een prioriteit blijft.

Minister Freya Van den Bossche: Ik ben natuurlijk heel blij met de laatste opmerking, waarmee wordt gepleit voor aandacht voor de private huurmarkt. Ik denk dat we als overheid echt een aantal dingen kunnen doen. Ik hoop ook, mijnheer Penris, dat iedereen een eigen huis kan kopen, ik hoop dat echt. De realiteit is echter dat er altijd een groep mensen zal zijn die blijft huren, tijdelijk of definitief. Ook voor die mensen moet de overheid er zijn.

Wat kan Vlaanderen voor de gemeenten betekenen en omgekeerd, in het Vlaamse woonbeleid? Ik ben voor een vrij sterke lokale autonomie op vele vlakken – ik denk dat u dat wel weet. De bestuurskracht en de mogelijkheden verschillen natuurlijk heel sterk per gemeente – ook dat weet u. Verschillen kunnen er dus zeker zijn, mevrouw Van Volcem, maar laten we ook kijken naar wat de steden en gemeenten zelf voorstellen.

Mevrouw Heeren, ik verwelkom elke mogelijke suggestie van de VVSG of van andere groepen die eventueel de gemeentebelangen zouden behartigen in het Woonbeleidsplan. Hoe dichterbij de mensen kunt u het beleid maken, hoe beter het beleid zal zijn. Wij zullen alles doen wat we kunnen om steden en gemeenten toe te laten meer te doen voor het woonbeleid. Suggesties zijn meer dan welkom.

Dit plan zal niet klaar zijn op het moment dat de nieuwe bestuursploegen worden gevormd. We doorlopen met alle participanten – het middenveld, maar ook elke instelling die met wonen te maken heeft – een volledig inspraaktraject in 2012. Midden 2012 leggen we een eerste visienota voor op basis van de inspraak die tot dan is gebeurd. Er is dan een nieuwe debatronde. In 2013 zou het moeten uitmonden in een langetermijnplan tot 2050. Het is juist dat, als we willen dat het tot 2050 kan bestaan, het plan gedragen is door het volledige veld. Elke ideologische sturing is dan a priori uit den boze, want anders zal het plan mooi zijn op papier en fijn zijn om te schrijven en daarna verdwijnen.

Ik verwijs naar het Grond- en Pandendecreet dat in de vorige legislatuur is gemaakt. We zijn nu bezig met de uitvoering en de opvolging. Pas over enkele jaren zal men in de praktijk zien wat dat betekent.

Dit plan ambieert een nog verdere vooruitblik. Ik denk dat het moet kunnen dat het, via de inspraakprocedure, door iedereen is gedragen.

De heer Jan Penris: Minister, het is uw verdienste dat u ons hebt uitgedaagd. We gaan het debat aan. Het zal voor een deel ideologisch zijn, maar ik hoop ook dat het vooral pragmatisch is. We zullen dit verder bespreken in de commissie.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Herman Schueremans tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over jeugdhuizen en geluidsnormen

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Caron tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de budgettaire gevolgen van de nieuwe geluidsnormen voor muziekclubs en jeugdhuizen

ACTUELE VRAAG van de heer Kurt De Loor tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de budgettaire gevolgen van de nieuwe geluidsnormen voor de jeugd- en muzieksector

De voorzitter: De heer Schueremans heeft het woord.

De heer Herman Schueremans: Voorzitter, minister, collega's, onlangs trok de Vlaamse Jeugdraad opnieuw aan de alarmbel over de zo geroemde 100 dB(A)-norm die in de praktijk eigenlijk niet kan worden toegepast voor concerten in jeugdhuizen. Dit zal onmiskenbaar budgettaire gevolgen hebben voor jeugdhuizen, die deze kosten nauwelijks zullen kunnen dragen. Ik heb geleerd dat deze Vlaamse Regering ook geen geld heeft.

Het pleit voor de minister dat ze de tering naar de nering zet, maar laten we realistisch zijn. De minister heeft een impactstudie gevraagd. Ik heb die opgevraagd in de commissie Cultuur en de commissie Leefmilieu, maar men vindt ze niet. Misschien ligt ze in het bakje van de voorzitter? (*Opmerkingen van de voorzitter*)

Tegelijk heeft de jeugdsector zelf een studie gemaakt waaruit blijkt dat concerten in jeugdhuizen niet meer doenbaar zijn. Wat hebben we dan bereikt? Dat jonge mensen nog minder gaan participeren. Participatie mag blijkbaar alleen maar veel geld kosten, maar mag niet gebeuren met mensen in vertrouwen onder elkaar.

Minister, zult u met de jeugdzorg alsnog overleggen in een poging om het gehoorschade-beleid niet per definitie in te vullen via strikte normering, maar eventueel via het geven van meer verantwoordelijkheid en omkadering aan de jeugd?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Voorzitter, minister, collega's, mijn vraag gaat in eerste instantie over de gevolgen van die regeling. We zijn niet tegen een regeling voor mogelijke gehoorschade of overlast met schade tot gevolg. Wij zijn er ook voor, maar het moet draaglijk zijn. Zowel de Minaraad als de Vlaamse Jeugdraad heeft een advies gegeven over het gevaar van het kostenplaatje. Nu hebben diezelfde organisaties samen met Poppunt, het Clubcircuit – de hele sector die met optredens in jeugdclubs te maken heeft – laten weten dat de gemiddelde kostprijs om aan de normen te voldoen tussen 3000 en 15.000 euro zal liggen. Er bovenop komen nog eens de akoestische kosten. In de realiteit zijn dat ondraaglijke kosten voor die sector.

Mijn vraag is in eerste instantie ingegeven door de bekommernis om samen met hen rond de tafel te zitten en te zoeken naar een oplossing voor zowel de gehoorproblematiek als voor de betaalbaarheid. Hier moet een bijzondere inspanning worden geleverd.

Minister, u weet net zo goed als ik dat die clubs dat niet zelf kunnen betalen. Er moet gepraat worden met lokale besturen en met andere actoren. Bent u bereid om te zoeken naar een oplossing die de financiële gevolgen mildert? Zult u dat doen in overleg met die sectoren? U gaat altijd prat op uw overleg met het veld. Hier moet samen naar een oplossing worden gezocht. De Vlaamse overheid zal hier een extra financiële inspanning moeten doen.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor: Voorzitter, minister, collega's, ik begin met een citaat om te vermijden dat we in herhaling vallen. "We hebben het goed met het jongereninitiatief, het muziekgebeuren en de gehoorbescherming in Vlaanderen."

Minister, dit citaat komt uit de brief van onder andere de Vlaamse Jeugdraad die een aantal weken geleden naar u werd gestuurd. In de muziek- en jeugdsector is men heel bezorgd omwille van het feit dat op 1 januari 2012 de nieuwe geluidsnormen zullen worden ingevoerd. Uit de impactanalyse blijkt dat de nieuwe normering onhaalbaar en onrealistisch is omdat de financiële impact ervan voor vele initiatieven, vooral kleine initiatieven, echt niet betaalbaar is. We spreken over gemiddeld 10.000 euro, het bedrag is daarnet al genoemd. Volgens mij is dit nog een optimistisch, onderschat cijfer.

Minister, u hebt deze brief gekregen. Het gaat om een advies, uitgebracht door onder andere de Vlaamse Jeugdraad, het Formaat, Jeugdhuiswerk Vlaanderen, Poppunt, Clubcircuit, Het Depot, Steunpunt Jeugd en Fuifpunt. Ik merk toch dat er, ondanks deze negatieve adviezen, in uw houding niets 'bougeert'. Minister, bent u bereid om de timing voor de invoering van de nieuwe geluidsnormen op te schuiven en om samen te zitten met de muziek- en de jeugdsector om een aanvaardbaar alternatief uit te werken en zo een draagvlak te creëren?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, wij hebben hieraan gisteren in de commissie Leefmilieu, naar aanleiding van de bespreking van de beleidsbrief, al een uitgebreide bespreking gewijd.

Collega's, u weet dat de Vlaamse Regering in juni 2011 heeft beslist dat de norm 100 dB(A) zou zijn. Het gaat om gemiddeld 100 dB(A), gemeten over een uur. Het gaat niet om een piek. Op expliciete vraag van de jeugdsector en de jeugdhuisen heeft de Vlaamse Regering bijkomend beslist om een impactanalyse op te maken en om te onderzoeken wat de effecten van een dergelijke regeling kunnen zijn op het jeugdwerk. De Vlaamse Regering besliste ook dat er geen bijkomende milieuvergunningen zouden worden opgelegd aan muziekactiviteiten.

Na die beslissing hebben wij werk gemaakt van die impactanalyse. Wij hebben die samen met de jeugdsector en de Vlaamse Jeugdraad uitgewerkt. Zij bestaat uit twee delen: een enquête bij jeugdverenigingen en jeugdhuisen, en het verslag van de metingen en aanbevelingen van een onafhankelijke expert. Deze impactanalyse is volgens mijn informatie al overgemaakt aan het Vlaams Parlement, en is misschien al aangekomen in de commissie Leefmilieu. Wij moeten eens bekijken waar ze circuleert. De analyse is overgemaakt, het is een openbaar document.

In de impactanalyse staat nog dat men bij de meest extreme meting tot 106 dB(A) is gegaan. Via infrastructuurwerken komen tot een verlaging naar 100 dB(A) is niet haalbaar. Dat is technisch, financieel en binnen de opgelegde tijdsperiode onmogelijk. De experts zeggen dat het niet nodig is om financiële inspanningen of verbouwingen te doen om die norm te halen. Met de geluidstechnicus of degene die achter de mengtafels staat, kun je een winst boeken van 3 dB(A). Het drumstel is de grootste boosdoener. Door het plaatsen van een plexiglas voor het drumstel kun je een winst boeken van 5 dB(A). Als je de som maakt, kom je zelfs in het meest extreme geval perfect aan die 100 dB(A).

Het overleg met de sector is gestart in 2009 met een rondetafel, die heeft geduurd tot 2010. Er waren verschillende werkgroepen, waarbij iedereen betrokken is. Van 1 januari 2011 tot vandaag zijn er negentien overlegmomenten geweest met allerlei actoren. Ik heb een lijst mee van wie wanneer is gezien en wat er besproken is. Specifiek met de jeugdsector waren er vijf overlegmomenten in 2011. Ook de impactanalyse is op 9 november uitgebreid besproken met de jeugdsector. Hun adviseur op het vlak van geluid was daarbij betrokken. Ze konden meegaan in die impactanalyse.

Zeggen dat er geen overleg geweest is, klopt niet. We hebben geluisterd naar de sector. We hebben rekening gehouden met een aantal verzuchtingen. Op vraag van de jeugdsector hebben we extra uitzonderingen gemaakt, bijvoorbeeld voor naschoolse party's. In de regelgeving, die hopelijk wordt goedgekeurd, staat dat een activiteit tussen 12 uur en 23 uur

en die niet langer duurt dan drie uur, absoluut niet vergunningsplichtig is. Op al die vragen van de sector zijn we ingegaan.

Ik maak me sterk, collega's, dat de regelgeving, die vrijdag op de agenda van de ministerraad staat, geen extra vergunningsplicht oplegt aan de jeugdsector of andere sectoren. Ik maak me sterk dat er geen extra kosten nodig zijn in de infrastructuur van jeugthuizen om nog livemuziek mogelijk te maken. Met een klein aantal ingrepen kan de norm worden gehaald.

Ik ben teleurgesteld over de reacties in de pers, omdat we op heel veel vlakken zijn ingegaan op bezorgdheden van de sector. Samen met de minister van Jeugd zal ik de jeugdsector nog eens ontvangen op 12 december, om nog eens alles uit te leggen en nog eens te proberen alle misverstanden uit weg te ruimen.

Ik maak me nogmaals sterk dat deze regelgeving haalbaar, aanvaardbaar en betaalbaar is. We hebben een tussenweg gevonden tussen het beperken van de gehoorschade en het nog mogelijk maken van livemuziek.

De heer Herman Schueremans: Dank u wel, minister. Er is zeker overleg geweest met de muzieksector en de jeugdsector. We hebben zelf geanticipeerd en passen al drie jaar vrijwillig de regel toe van 102 dB(A) over 15 minuten op festivals en grote concerten. Wij nemen zelf verantwoordelijkheid en willen niet gepamperd worden door overheden. Hetzelfde geldt voor de jeugthuizen. Jeugthuizen bieden plaats aan 100 tot 500 man. Door die nieuwe regel, als die erdoor komt – en dat zal wel –, zijn er geen concerten met drums meer mogelijk, of ten minste qua beleving.

U sprak daarnet over het beperken tot 23 uur. Ik noem u vanaf nu de minister van de nachtklok. 23 uur! Waar zijn we toch mee bezig? Gaan we de jonge mensen nog meer bepamperen? Jeetje!

De heer Bart Caron: Minister, uit uw impactstudie blijkt inderdaad dat het haalbaar is. We moeten daar blij om zijn. Waarom hebben die jeugdleden en clubs dan aan een onderzoeksexpert gevraagd om de kostprijs te berekenen? Waarom sturen ze ons dan e-mails om te zeggen dat de kosten, zonder de akoestische studie, tussen 3000 en 15.000 euro zullen liggen? Ik ga ervan uit dat er ergens iets is fout gelopen.

Ik ben blij dat u dat in december met de sector zult uitklaren. Wij steunen uw principe van de 100 dB(A). Het moet echter technisch mogelijk zijn en betaalbaar. Het mag de muziekbeleving niet kapotmaken. Voor de jeugdsector is het een heel hoog bedrag, voor de Vlaamse overheid is het dat niet. Ik wil u vragen dat uit te klaren.

De heer Kurt De Loor: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik wil u graag geloven. De signalen die ons vanuit de muziek- en jeugdsector bereiken, laten echter andere zaken vermoeden.

Gisteren is over hetzelfde onderwerp een debat gevoerd in de commissie Leefmilieu. Omdat u ook minister van Cultuur bent, stellen we u vandaag deze actuele vraag.

Mijn bekommernis is dat het een verzwaring van de administratieve rompslomp teweeg zal brengen, terwijl we in Vlaanderen net naar planlastverlaging streven. U zegt dat de normen haalbaar zijn. Technisch klopt dat misschien, maar ze moeten ook financieel haalbaar zijn. We moeten vermijden dat u, als minister van Cultuur, er mee verantwoordelijk voor bent dat die nieuwe normen jong, opkomend talent de kop zullen indrukken.

Het verheugt mij ten slotte dat u spreekt over nieuwe overlegmomenten, zoals met minister Smet, bevoegd voor de jeugd.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Minister, ik dank u voor uw antwoord.

We hebben inderdaad gisteren in de commissie Leefmilieu al een belangrijk luik behandeld over dat onderwerp.

Het is belangrijk dat u verder met de sector zult overleggen. Ik wil u vragen om een actieplan uit te werken ter begeleiding van de normeringen.

Velen vrezen dat die normeringen alle fuifmogelijkheden de kop zullen indrukken. Ik denk dat het een moeilijke evenwichtsoefening is, we willen immers ook gehoorschade tegengaan. Uit de studie blijkt dat bepaalde zaken haalbaar zijn. Begeleiding is daarbij volgens mij wel belangrijk. Misschien kunnen we kijken naar overgangsbepalingen en moet er niet dadelijk sanctionerend opgetreden worden. Dit geeft ons de kans om een totaalbeeld te krijgen van Vlaanderen.

De voorzitter: De heer Strackx heeft het woord.

De heer Felix Strackx: Voorzitter, minister, collega's, het zal u misschien verbazen, maar ik heb onlangs een rockconcert bijgewoond in een vrij kleine zaal in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Ik geef toe dat ik de oudste persoon in het publiek was.

De geluidsbegrenzer stond afgeregeld op 96 dB(A) en is daar voor de hele duur van het concert niet boven gegaan. De sfeer en de beleving in de zaal waren fantastisch en optimaal.

Voor de goede orde wil ik benadrukken dat die decibelschaal een logaritmische schaal is. Enkele decibels lijken peanuts, maar in werkelijkheid kan dat gaan over een verdubbeling van de geluidsdruk.

Minister, in ieder geval heeft dit voor mij bewezen dat 96 decibel zeker en vast haalbaar is. Laat u niet uit uw lood slaan. Wij zullen u steunen als u die norm blijft handhaven, om het gehoor van onze jongeren te beschermen.

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Voorzitter, ik vind het jammer dat de drie heren gisteren niet in de commissie Leefmilieu waren, want ook bij de bespreking van de beleidsbrief is dit onderwerp aan bod gekomen. Ik heb de minister daarover een vraag gesteld.

Minister, zoals u weet, staan wij helemaal achter het basisidee achter de nieuwe regelgeving met betrekking tot de geluidsnormen. Het is het resultaat van een compromis: er is een middenweg gezocht tussen de gezondheidsschade die wordt aangericht en de belevingswaarde van de muziek. Het lijkt me belangrijk dat de norm eigenlijk al hoger is dan het niveau waarop er gehoorschade kan zijn. Dit is dus echt een evenwicht dat werd gezocht en dat mijns inziens positief wordt onthaald door een groot deel van de bevolking.

Jeugthuizen mogen natuurlijk niet het slachtoffer worden van die nieuwe regelgeving. Het is heel belangrijk dat er sprake is van maatregelen die weinig kosten, en dat dit haalbaar en praktisch toepasbaar is. Ik heb het u gisteren al gezegd: het is heel belangrijk dat u informatie en nuttige tips geeft, en dat u eventueel een aanspreekpunt installeert waar men met alle vragen terecht kan.

De voorzitter: De heer Sabbe heeft het woord.

De heer Ivan Sabbe: Minister, eigenlijk heb ik voor het zomerreces een gelijkaardige actuele vraag gesteld. Iedereen – ook de heren die deze vragen stellen – is het er uiteindelijk over eens dat we waakzaam moeten zijn en gehoorschade moeten vermijden. Er zijn echter twee andere aspecten van uw voorstel tot regelgeving die de toets van de Septemberverklaring van de minister-president niet doorstaan. Dit zou om te beginnen administratief eenvoudig en niet belastend mogen zijn. Uw voorstel voldoet daar niet aan. Ook moet er sprake zijn van overleg met de sector. U stelt dat er is overlegd met de sector. Hoe komt het dan dat de sector u vandaag opnieuw die vraag moet stellen? Waarschijnlijk omdat u niet beantwoordt aan de doelstellingen van dat overleg, noch aan die nagestreefde administratieve eenvoud.

Minister Joke Schauvliege: Ik herhaal nogmaals dat we in 2009 zijn begonnen met een rondetafel. Die maximumnorm is er expliciet op vraag van de sector zelf gekomen. De sector stelde geen norm als stok achter de deur te hebben om, als groepen echt luider willen spelen, dat te weigeren. We hebben dus een rondetafel gehouden. Er zijn werkgroepen geweest. Vanaf 2011 hebben we ook nog negentien keer overlegd en gedebatteerd met alle actoren in de sector. We hebben heel wat dingen bijgestuurd. Het is inderdaad een compromis. Ik denk dat we een perfect evenwicht hebben gevonden: we zorgen ervoor dat bezoekers van activiteiten geen gehoorschade oplopen, maar houden jong aanstormend talent absoluut niet tegen. We beletten jeugdhuizen zeker niet te werken. Dat is niet de bedoeling. Wat voorligt, gaat helemaal niet die richting uit.

Mijnheer Schueremans, ik geef een voorbeeld van de manier waarop we zijn tegemoetgekomen aan extra vragen uit de jeugdsector zelf. Dan gaat het over de tijdsperiode van 12 tot 23 uur. Dat betekent niet dat er vanaf 23 uur geen fuiven of activiteiten meer kunnen plaatsvinden. Als een activiteit in een jeugdhuis beperkt blijft tot een naschoolse activiteit die niet langer dan drie uur duurt, en dat vóór 23 uur, dat is dat jeugdhuis niet vergunningsplichtig. Dat is een extra vrijstelling. Vandaag moet dat jeugdhuis nog wél een vergunning hebben. Ik zeg dus niet dat er na 23 uur geen muziek meer mag zijn. Het is perfect mogelijk om muziek te draaien. Als die onder de grens van 95 dB(A) blijft, is er geen enkele vergunning nodig. Wil men tot 100 dB(A) gaan, dan moet men inderdaad een vergunning hebben. Die vergunningen bestaan vandaag al. Wij voeren geen enkele bijkomende milieuvergunning in: laat dat duidelijk zijn.

Er is verwezen naar een akoestisch onderzoek dat moet plaatsvinden. Dat moet vandaag al gebeuren. Dat staat in het huidige Vlaamse reglement betreffende de milieuvergunning (VLAREM). Dat is geen uitvinding van mij. Het is niet zo dat er nu plots een akoestisch onderzoek moet zijn. Als men vandaag een vergunning wil, dan moet men dat onderzoek laten doen. In het voorstel dat op tafel ligt, blijft dat zo. Dat verandert niet. Ik begrijp dat daarover wel wat vragen bestaan in de sector, maar wij veranderen in dezen niets aan de huidige reglementering. Mijnheer Sabbe, ik meen zelfs dat er sprake is van een belangrijke vereenvoudiging.

Wat staat er nu in de reglementering? Als er dansactiviteiten plaatsvinden, is men vergunningsplichtig. Dat schaf ik af, mijnheer Sabbe. Ik wil daarvan af. Er is een dik pak rechtspraak die zegt wat een dansactiviteit is. Als er een familiefeest plaatsvindt en er begint toevallig iemand te dansen, en er komt iemand die een proces-verbaal opstelt, is men volgens de huidige regelgeving strafbaar omdat men geen vergunning heeft. Ik schaf dat af en ga gewoon uit van het geluidsniveau. Wie echt tot 100 dB(A) wil gaan, moet een vergunning hebben. Wie lager gaat, moet geen vergunning hebben. Dit is echt een vereenvoudiging die op tafel ligt. Dat is heel belangrijk. (*Applaus bij CD&V*)

Mevrouw Rombouts, u vraagt begeleiding van de sector. Dat is een engagement dat wij zijn aangegaan en ook zullen nakomen. Het is belangrijk dat er sensibilisering is. Volgend jaar komt er trouwens ook een grootschalige campagne. Het gaat hier niet alleen om normen. Het gaat ook over jongeren bewustmaken, over het gebruik van oortjes en dergelijke meer. Het is een volledig spectrum. Het is jammer dat hier enkel gefocust wordt op wat hier specifiek op tafel ligt.

Mijnheer Strackx, u verwees naar een rockconcert dat u bezocht hebt. U toont op die manier aan dat het haalbaar is. Waar u naar verwijst, is een geluidsbegrenzer. Dat gaat over een piekmoment. Dit is een piekmoment van 96 dB(A). Als je dat zou meten over een uur, zou je zien dat er gemiddeld over een uur een nog veel lager niveau wordt gehaald.

Collega's, het is absoluut niet de bedoeling om de jeugdsector, jeugdhuizen, kleine rock-circuits en clubs te beknotten. De regelgeving gaat ervan uit dat dergelijke live-activiteiten in jeugdclubs nog haalbaar zijn en dat er geen extra zware financiële inspanningen moeten worden geleverd.

We zijn nog een bijkomend engagement aangegaan. Dat staat geagendeerd op de ministerraad van vrijdag, gezien de heftige reacties, al zijn die eigenlijk onbegrijpelijk, aangezien we heel vaak overlegd hebben en al een hele weg hebben afgelegd. We zijn het engagement aangegaan om nog eens samen te zitten met de jeugdsector. We doen dat op 12 december. We hopen op die manier nog eens alles duidelijk te kunnen uitleggen, om alle misverstanden te kunnen wegnemen, en op die manier tot een evenwichtig voorstel te komen, waarbij het gehoor beschermd wordt, maar uiteraard ook de muziekbeleving en het livecircuit gerespecteerd kunnen worden.

Ik wil tot slot nog meegeven, mijnheer Schueremans, dat de discussie over het al of niet halen van 100 dB(A), gemiddeld over een uur, eigenlijk weg was. Ik heb wat dat betreft nog weinig reacties gehad vanuit de sector. De focus zal nu op iets anders liggen, blijkbaar op de financiële impact die men vreest, maar die er volgens mij niet zal zijn. Wat die norm zelf betreft, leeft nu in elk geval het besef dat hij haalbaar en aanvaardbaar is. Ook daar hebben we dus een hele weg afgelegd.

De heer Herman Schueremans: Minister, we menen het allemaal heel goed en de standpunten liggen eigenlijk vrij dicht bij elkaar. Toch heb ik twee opmerkingen. Ten eerste vind ik dat u, als minister van Leefmilieu, uw beleid als minister van Cultuur een beetje vernietigt. Ten tweede: elk nadeel heb zijn voordeel. Door dit besluit wordt de kleinkunst – wees blij, mensen van het Vlaams Belang en de N-VA – geherlanceerd in Vlaanderen. En dat is ook fantastische muziek. (*Applaus bij het Vlaams Belang en de N-VA*)

De heer Bart Caron: Minister, ik sluit me vooral aan bij wat mevrouw Rombouts heeft gezegd. Zij pleitte voor een actieplan ter begeleiding van de invoering van deze maatregelen om gehoorschade te voorkomen. Laat dat breed zijn. Laat daar ook de financiële gevolgen deel van uitmaken, en niet alleen de sensibilisering. Dan denk ik dat we er wel komen. Het is een oproep om niet alleen te overleggen en te luisteren, maar om dat traject ook gezamenlijk af te leggen, net om de muziekcultuur in Vlaanderen niet te schaden.

De heer Kurt De Loor: Minister, het is inderdaad een bevoegdheid die zowel Leefmilieu als Cultuur behelst. Aangezien u ook minister van Cultuur bent, komt dit hier vandaag aan bod in de plenaire vergadering. Ik ben begonnen met een citaat, namelijk dat we vertrekken vanuit dezelfde bekommernis om jeugdwerk en de muzieksector, maar ook om het voorkomen van gehoorschade. Daar wil ik nog eens de nadruk op leggen.

Ik wil u vragen om te bekijken of er uitstel mogelijk is, om een draagvlak te creëren met de muzieksector en de jeugdsector. Ik ben tevreden dat u op 12 december, samen met de minister van Jeugd, in overleg gaat. Ik wil ook nog pleiten voor ondersteuning, zodat het goed kan worden ingevoerd en dat er garanties komen dat het geen financiële implicaties heeft.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Elisabeth Meuleman tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de resultaten van het onderzoek naar de studiekeuzebegeleiding met het oog op hoger onderwijs

ACTUELE VRAAG van mevrouw Fatma Pehlivan tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de resultaten van het onderzoek naar de studiekeuzebegeleiding met het oog op hoger onderwijs

ACTUELE VRAAG van mevrouw Gerda Van Steenberge tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de resultaten van het onderzoek naar de studiekeuzebegeleiding met het oog op hoger onderwijs

ACTUELE VRAAG van mevrouw Kathleen Helsen tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de resultaten van het onderzoek naar de studiekeuzebegeleiding met het oog op hoger onderwijs

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Voorzitter, minister, collega's, ik had over dit onderwerp een vraag om uitleg ingediend, maar mijn vraag is bij andere actuele vragen gevoegd. Dat is een beetje jammer, want ik had over dit onderwerp graag iets uitgebreider gediscussieerd.

We kennen het probleem. Het is in de commissie al een aantal keer aan bod gekomen, maar oplossingen laten op zich wachten. In Klasse zijn gisteren de resultaten van een onderzoek over studiekeuzebegeleiding gepubliceerd. Het onderzoek toont aan dat de studiekeuzebegeleiding van vandaag gebrekkig verloopt. Een vierde van de scholen begeleidt zijn leerlingen gewoon niet. De scholen die dat wel doen, doen dat eigenlijk niet op een goede manier. Zij overstelpen de leerlingen met informatie. Dikwijls gebeurt dat tijdens SID-ins (studie-informatiedagen). Echte begeleiding ontbreekt, waardoor de leerlingen niet echt keuzebekwaam zijn.

Dat brengt ernstige problemen met zich mee. Het slaagpercentage van de eerstejaars in het hoger onderwijs bedraagt slechts 38 procent. Twee derde van de studenten kiest een bepaalde richting, maar kiest nadien een andere richting of blijft zitten. Dat zorgt ook voor een overbevolking in het hoger onderwijs. Er moet dus dringend iets worden ondernomen.

Een van uw oplossingen, waarover in de media is bericht, is de website 'Onderwijskiezer'. Die website moet leerlingen helpen om een keuze te maken. Een website kan toch niet volstaan; er is nood aan individuele coaching door de mensen van de centra voor leerlingenbegeleiding (CLB's). Een tweede oplossing die u naar voren schuift, is de hervorming van het secundair onderwijs, wat een remedie op zeer lange termijn is. Uw voorstellen volstaan niet. Hoe zult u het beter aanpakken?

De voorzitter: Mevrouw Pehlivan heeft het woord.

Mevrouw Fatma Pehlivan: Voorzitter, minister, collega's, ook ik had over dit onderwerp een vraag om uitleg ingediend, en ook die is omgezet in een actuele vraag. Dit onderwerp verdient echt wel meer aandacht. Mevrouw Meuleman schetste het probleem al, aan de hand van een studie van de universiteit van Gent. De cijfers zijn alarmerend. Twee derde van de eerstejaarsstudenten moet het jaar overdoen, kiest een andere richting of haakt af. Dat stemt tot nadenken. Studeren aan een universiteit of hogeschool kost heel veel geld. Voorts is het zo dat vooral de zwakkere groepen weinig begeleiding – ook van thuis – krijgen. In het belang van de studenten en van de samenleving, en ook uit budgettaire overwegingen, is een goede begeleiding echt wel nodig. Uit de studie blijkt dat dit niet gebeurt. Een vierde van de leerlingen bezoekt een studie-informatiedag, en dat is het dan. Een terugkoppeling gebeurt niet.

U hebt al gezegd dat u een website zult lanceren samen met minister Muyters. Daar kan ik inkomen. Dat is dan echter zeer specifiek voor bepaalde richtingen en ik denk dat dat onvoldoende is. Rekening houdend met de cijfers en de aanbevelingen in de studie, wil ik u

vragen of u behalve de website, nog ergens anders aan denkt om de mogelijkheid te geven om een betere keuze te maken voor al die leerlingen die nu op een verkeerd terrein zitten.

De voorzitter: Mevrouw Van Steenberge heeft het woord.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Voorzitter, minister, ik vond het thema blijkbaar wel belangrijk genoeg voor een actuele vraag, want ik ben een van de aanstokers dat we hier vandaag op het spreekgestoelte staan. Mijn vraag is vooral om enigszins te relativiseren wat die studie zegt, vooral dan de conclusies.

Ik heb de studie niet gelezen, dat geef ik toe, maar wel het krantenartikel in De Morgen. Ik citeer eruit: “Eén op vier scholen bereidt zijn laatstejaars niet voor op het hoger onderwijs. Jongeren die wel hulp krijgen, ontvangen vaak slechts brochures in plaats van persoonlijk advies. Daardoor slaagt amper 38 procent in de hogescholen en universiteiten voor alle vakken.”

Ik vind dat een rare conclusie. Ik denk niet dat dat de enige reden kan zijn, minister. Ik hoop dat de studie van de Universiteit Gent, andere of meerdere conclusies trekt dan alleen dit.

Laat me duidelijk zijn: studiebegeleiding is belangrijk. We moeten een onderscheid maken tussen hogescholen en universiteiten, want daar is een belangrijk verschil. 38 procent slaagt, maar dat is enkel aan de universiteiten. Als we zien wie slaagt aan de universiteit in het eerste jaar, zijn dat vooral degenen die uit sterke richtingen van het secundair onderwijs komen.

Een andere studie heb ik wel gelezen, namelijk van Vlaams Instituut voor Economie en Samenleving (Vives), een interuniversitair centrum van Leuven. Dat zegt dat we de volgende vraag moeten stellen: dat er zo weinig studenten slagen in het eerste jaar van de universiteit, ligt dat niet aan het feit dat de poort naar de universiteit nu voor iedereen open staat? De universiteit is niet voor iedereen geschikt. Maar door de zogezegde democratisering van het hoger onderwijs, dat men invult als ‘iedereen moet hogere studies kunnen aanvatten’, zit men juist met die lage percentages die andere landen niet hebben.

Minister, u hebt aangekondigd om samen met minister Muylers bepaalde problemen aan te pakken en maatregelen te treffen op korte termijn. In de beleidsbrief zelf zie ik weinig. Welke concrete maatregelen wilt u nemen samen met minister Muylers?

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen: Voorzitter, minister, collega's, de collega's hebben reeds een inleiding gegeven zodat duidelijk is waarover het gaat. Het is niet de eerste keer dat we daarover spreken. Al naar aanleiding van de reacties van de rectoren van de universiteiten en vanuit de hogescholen werd ons erop gewezen dat het belangrijk is om meer aandacht te schenken aan de leerlingenbegeleiding, zeker en vast bij de overstap van het secundair naar het hoger onderwijs. Vanuit het hoger onderwijs, en vooral vanuit de universiteiten, werd toen gevraagd naar een ingangsproof, een oriënteringsproof. Ik was het volledig met u eens dat dat niet het juiste instrument is, maar dat we dat op een andere manier moeten oplossen.

Toen ik vandaag las dat er een keuzetest zou worden ontwikkeld, dacht ik: oei, hier hebben we opnieuw een verkeerde aanpak van de problematiek. De onderwijsinspectie heeft in 2008-2009 immers een zeer mooi document op tafel gelegd. De onderwijsinspectie heeft duidelijk gekeken naar hoe de schoolloopbaanbegeleiding gebeurt, niet enkel en alleen bij de overgang van het secundair naar het hoger onderwijs, want het probleem stelt zich niet alleen daar, maar al veel vroeger. Er zijn een aantal duidelijke aanbevelingen gedaan vanuit het rapport, zowel naar de scholen als naar de overheid als naar de CLB's.

Minister, in de beleidsbrief die u op de tafel legt, lees ik andere dingen waar ik me wel in kan vinden. Daarom wil ik de vraag stellen: werkt u verder met de aanbevelingen uit het rapport van de onderwijsinspectie en gaat u ook uw beleidsbrief uitvoeren, of zijn er plots andere plannen die ik vandaag in de krant mocht lezen?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, het is inderdaad niet de eerste keer dat we over dit onderwerp spreken. Mevrouw Helsen heeft verwezen naar de Onderwijsspiegel voor het jaar 2008-2009. Daar zijn een aantal aanbevelingen in opgenomen die ik uiteraard zal uitvoeren. U hebt in mijn beleidsbrief goed gelezen dat we dat gaan doen.

Ook in de nota 'Mensen doen schitteren', de eerste oriëntatienota voor de hervorming van het secundair onderwijs staat heel duidelijk omschreven dat een goede studiekeuzebegeleiding, het goed leren kiezen maar ook een goede leerlingenbegeleiding vanaf het basisonderwijs tot en met het hoger onderwijs, een van de belangrijke uitgangspunten moet zijn van die hervorming.

De overheid stelt op dit ogenblik al heel wat middelen ter beschikking aan de scholen, de CLB's en de pedagogische begeleidingsdiensten om leerlingen te begeleiden. Het is ook hun verantwoordelijkheid en autonomie om dat te organiseren. Mevrouw Meulemans, voor u zegt dat ik me daarachter verschuil: het systeem is dat de scholen dit moeten organiseren. Zij krijgen daarvoor heel wat hulpmiddelen ter beschikking.

De cijfers die nu in Klasse staan, over het sensibiliseren van scholen die dit nog onvoldoende doen, bevestigen wat er in die Onderwijsspiegel staat.

Wat doet de overheid nu al? De CLB's, de pedagogische begeleidingsdiensten en de scholen krijgen middelen. Daarnaast organiseren we in de vijf provincies SID-ins. We besteden daar op jaarbasis 250.000 euro aan om alle leerlingen van het secundair onderwijs te bereiken. We hebben ook het Beroepenhuis waar 7000 leerlingen op jaarbasis langskomen om in contact te komen met uitvoerende en technische beroepen. Daar wordt 100.000 euro voor uitgetrokken. We hebben ook de onderwijswebsite, de onderwijskiezerwebsite die we samen met de CLB's netoverschrijdend hebben gemaakt. De Vlaamse Scholierenkoepel was er heel positief over dat er nu eindelijk op een objectieve manier bijkomende informatie wordt gegeven. We zetten ook nog verder in op het sensibiliseren van de scholen om op een juiste manier aan die studiekeuzebegeleiding te doen.

Het gaat over meer dan puur informeren. Vanaf het kleuteronderwijs wil men kinderen doen inzien dat ze talenten hebben. Het is belangrijk dat ze weten waar ze goed in zijn. Ze moeten ook leren zien wat ze wel en niet goed doen. Ze moeten openstaan om te luisteren naar anderen. Dat zijn een aantal zaken die in ons basisonderwijs al gebeuren, maar die in een aantal scholen zeker nog beter kunnen.

Wat gaan we nog extra doen? Samen met minister Muylers zal ik een website opmaken. We merken immers dat heel wat jongeren en hun ouders met vragen zitten. Er is heel wat informatie die ze niet kunnen vinden. Als een jongere geïnteresseerd is in een bepaalde studie of goed is in een bepaald vak, dan wil hij weten wat hij kan studeren. Als hij dat dan studeert, wat kan hij dan later worden? Als hij dat beroep dan uitoefent, wat zijn dan zijn kansen op de arbeidsmarkt? Komt hij dan in een knelpuntenberoep terecht? Hoeveel zal hij verdienen? We willen een website opmaken die niet vertrekt vanuit het onderwijsaanbod maar die vertrekt vanuit de interesses van de individuele scholier. Dat is iets anders dan een oriëntatietest. We willen begeleiden bij het maken van keuzes. Het is dus een soort 'doe de keuzetest' naar analogie met de 'doe de stemtest'. Dit is geen verdoken oriëntatieproef of ingangsexamen.

Vlamingen gaan graag naar beurzen. Er is het autosalon, de vakantiebeurs, Batibouw, Cocoon en de Boekenbeurs. Maar we hebben geen grote onderwijsleerbeurs. Die ontbreekt nog. We hebben aan de administratie gevraagd om die mogelijkheid te verkennen, niet alleen voor scholieren maar ook voor hun ouders in het kader van Levenslang Leren.

Op langere termijn is de hervorming van het secundair onderwijs cruciaal. De onderwijsinspectie heeft ons trouwens aangeraden dit structureel aan te pakken. Dit dossier toont eens te meer aan dat we tijdens deze legislatuur een grondige hervorming van het secundair

onderwijs moeten doorvoeren. We moeten niet morrelen in de marge. We moeten niet hier en daar aan een knopje draaien of geïsoleerde goede initiatieven nemen. We moeten dit fundamenteel aanpakken, en dit vormt voor mij een reden om dit initiatief te nemen.

Er moet een betere afstemming tussen het secundair onderwijs en het hoger onderwijs komen. We hebben al gesprekken gevoerd met de mensen die de hervorming van het secundair onderwijs voorbereiden. Er zijn ook al gesprekken met het hoger onderwijs geweest. Binnen enkele weken volgt nog een vergadering, die ik trouwens zelf zal bijwonen. De rectoren, de associatievoorzitters en andere betrokkenen zullen dan nagaan hoe we tot een betere afstemming kunnen komen.

We moeten een onderscheid maken tussen de studiekeuzebegeleiding en het slaagcijfer in het hoger onderwijs. Beide elementen zijn met elkaar verbonden, maar er is geen correlatie mogelijk. Iemand kan een goede studiebegeleiding krijgen en toch niet slagen in het hoger onderwijs. Daar spelen immers meerdere factoren een rol.

Tegen het einde van de legislatuur moet er ook een nieuw decreet betreffende de leerlingenbegeleiding komen. Dat is trouwens al van in het begin vooropgesteld. Wat de operationalisering van de leerlingenbegeleiding betreft, hebben we niet stilgezeten. We hebben een taskforce opgericht waarin vertegenwoordigers van de CLB's, van de onderwijsverstrekkers, van de pedagogische begeleidingsdiensten en van de VDAB zetelen. We brengen in kaart wat iedereen precies doet. Er zijn immers heel wat leemten. Op basis van dat werk zullen we op het einde van de legislatuur een ontwerp van decreet opstellen waarin de rollen van alle actoren duidelijk zullen worden bepaald.

De bepaling van die rollen kan een taak van de overheid vormen. De uiteindelijke realisatie op het terrein is echter een verantwoordelijkheid van de scholen en niet van de minister of van het Departement Onderwijs en Vorming. Het is in elk geval duidelijk dat we al heel wat doen en dat we nog heel wat zullen doen.

De belangrijkste oplossing schuilt in de structurele hervorming van het secundair onderwijs. Ik verkies op dat vlak in elk geval een structurele oplossing. Ik heb geen zin in windowdressing. Daaruit zou blijken wat we allemaal doen, maar er zou geen fundamentele oplossing volgen. Samen met de rest van de Vlaamse Regering, kies ik voor een fundamentele oplossing.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Ik weet al wie die beurzen met studiekeuzemogelijkheden en die websites zal bezoeken. Dat zullen dezelfde mensen zijn die nu al kunnen kiezen. Die 38 procent van de betrokkenen zal zich nog wat meer informeren.

In het artikel in Klasse konden we vooral lezen hoe gefrustreerd de CLB's eigenlijk zijn. Volgens de mensen van de CLB's is het zwaartepunt van de oriëntering inzake studiebegeleiding naar de scholen overgeheveld. De scholen beschikken niet altijd over de nodige expertise. Wat trajectbegeleiding en coaching betreft, hebben de CLB's meer expertise. Ze hebben echter het gevoel dat ze dit wat zijn kwijtgeraakt. Er leeft enige frustratie.

Volgens mij hebben de mensen van de CLB's enigszins gelijk. In mijn ogen vormt een CLB nog steeds een zeer geschikt orgaan om de studiekeuze te begeleiden. De CLB's moeten zich nu vooral met medische problematieken en met leerstoornissen bezighouden. Hoewel ze over de juiste expertise beschikken, is een gedeelte van hun taak weggenomen. Hoewel de scholen op dit vlak minder expertise hebben ontwikkeld, ligt de taak nu bij hen.

Het overleg en de samenwerking tussen beide actoren verloopt niet goed. Minister, op dat vlak kunt u op korte termijn een rol spelen, naast de structurele aanpak van de hervorming die u promoot – wat op zich een goede zaak is. Ik vraag me dus af of u op korte termijn een en ander op die manier wil oplossen.

Mevrouw Fatma Pehlivan: Minister, de hervorming van het secundair onderwijs zal natuurlijk maar op lange termijn gebeuren. Een van de opmerkingen die in de studie worden

aangehaald, betreft de functie en de rol van de leerkrachten. Ik ben het met u eens dat studiekeuzebegeleiding moet gebeuren door de school. De school en de leerkrachten kennen hun leerlingen immers beter. Er schort echter iets. De leerkrachten die hiervoor zouden moeten instaan, ontberen immers de nodige expertise.

In het curriculum van de lerarenopleiding kan dat eventueel worden opgenomen. Hoe doe je dat eigenlijk, terugkoppeling? Beurzen bezoeken doen we allemaal, maar we worden overrompeld door de informatie die we daar krijgen. Hoe gaan we daarmee om? De leerlingen zouden bij die coaching en begeleiding wel wat steun kunnen gebruiken van de leerkrachten.

Dat heeft niets te maken met middelen. Het kan gewoon worden bijgestuurd. Het zou een duidelijk signaal zijn dat het de taak is van de school om de leerlingen bij te sturen. Dat kan op korte termijn via pedagogische dagen en via een bijkomende opleiding. Het is onze taak om de studenten een juiste keuze te laten maken.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Minister, mijn collega's vergeten een deel van de discussie. De conclusie die ze trekken is dat de slaagkansen zo laag zijn omdat de studiekeuzebegeleiding in het secundair onderwijs niet prima verloopt.

In de commissie hebben we al gezegd dat de meeste leerlingen op het einde van het secundair onderwijs pas in de grote vakantie beslissen wat ze gaan doen in het hoger onderwijs. Mijn zoon heeft dat in augustus gedaan. Hij zat in een school met een prima begeleiding. In augustus zei hij: "Moeke, met al mijn informatie weet ik nu nog niet wat ik ga doen."

De studiekeuzebegeleiding is niet de oorzaak van de lage slaagkansen in ons hoger onderwijs. Er zijn meerdere factoren. Minister, blijkbaar hebt u schrik van mevrouw Helsen, die zegt: "U gaat toch geen verdoken oriëntatieproef invoeren." Minister, dit zou een van de oplossingen kunnen zijn, want het zijn degenen die niet bekwaam zijn om universiteit te volgen, die niet slagen.

Mevrouw Meuleman kan het enorm op flessen trekken door te zeggen dat het de 38 procent is die naar beurzen gaat, die zal slagen. Alsof dat dat met elkaar te maken heeft. Minister, u moet ruimer denken. Wat is de reden waarom er zo weinig slagen? Dat er te veel jongeren naar de universiteit en het hoger onderwijs gaan die er niet capabel voor zijn. Dat moeten we durven erkennen. Dus moeten we eventueel een oriënteringsproef durven invoeren, en moeten we de financiering van het hoger onderwijs, dat het eerste jaar een inputfinanciering is, durven overwegen en herbekijken. Al die maatregelen samen zullen structurele maatregelen zijn.

Mevrouw Kathleen Helsen: Minister, ik ben tevreden dat u de studieloopbaanbegeleiding ruimer benadert en dat u heel duidelijk zegt dat het niet de bedoeling is een test te installeren. Dat was niet duidelijk en het was ook niet terug te vinden in de aanbevelingen en de beleidsbrief. Nu hebt u duidelijk gemaakt wat het wel is, en het is iets anders dan een test. Het is eigenlijk een begeleidingsinstrument. Als het goed wordt ontwikkeld, kan dat de begeleiding alleen maar ten goede komen. Dat zijn positieve elementen.

Ik blijf met een bezorgdheid zitten. In 2001 is het nieuwe CLB-decreet gewijzigd. De taken zijn anders komen te liggen. Het CLB heeft een aantal zaken niet meer opgenomen, maar de scholen hebben de nieuwe opdrachten die ze moesten vervullen, niet vanaf dat moment opgenomen. Ze hebben ook niet altijd de expertise en de visie over hoe dat moet. De coaching van leerlingen is niet de expertise die ze hebben, ze hebben een andere expertise. Dat is een mankement dat we nu vaststellen, met alle gevolgen van dien. Minister, ik vraag om daarop in te zetten, die rollen uit te klaren en erop toe te zien dat de scholen daarin hun verantwoordelijkheid opnemen.

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Minister, we juichen toe dat u doortastende oplossingen zoekt en geen quick wins, en dat u niet aan windowdressing wilt doen. Toch zegt u dat u die webstek

zult ontwikkelen. Dat kan een goede ad-hocmaatregel zijn, die kan bijdragen tot een betere studiekeuze. Maar ik vrees dat dit niet de kern van het probleem raakt. Dat hebt u trouwens zelf ook aangegeven.

Ik denk niet dat u moet wachten op een hervorming van het secundair onderwijs om een evaluatie te maken van het beleid inzake studiekeuzebegeleiding.

Scholen doen de studiekeuzebegeleiding niet genoeg doorleefd. Ze doen dat blijkbaar redelijk formalistisch om aan de vakoverschrijdende eindtermen te komen. Ik heb enkele suggesties, minister. Wacht niet op de hervorming van het secundair onderwijs om het proces van de studiekeuzebegeleiding aan de pakken. Het begint al bij de evaluatie van de vakoverschrijdende eindtermen. Daar hebt u als minister absoluut zeggenschap over. U kunt de inspectie opdracht geven om dat goed te evalueren.

De voorzitter: Mevrouw Vermeiren heeft het woord.

Mevrouw Goedele Vermeiren: Minister, collega's, studiekeuzebegeleiding is heel belangrijk. We kunnen daar niet aan voorbijgaan. Het gaat om jonge mensen op het moment dat ze hun talenten moeten ontdekken, dat ze de structuur van het hoger onderwijs moeten ontdekken en hun persoonlijkheid moeten leren kennen. Dat is niet evident. Dat is een ingewikkelde fase. Die jonge mensen hebben gedurende heel hun studieloopbaan coaching nodig.

Een collega en de minister hebben er al op gewezen dat de leerkracht en de school in dat proces een heel belangrijke rol spelen. De leerkrachten kennen hun leerlingen, zeker in het zesde jaar. Ze hebben een leerlingvolgsysteem, ze kennen de leerlingen en zijn er het best voor geschikt. Ze zullen dat ook doen.

Minister, ik heb een suggestie. Er zijn in ons onderwijslandschap zeker scholen die dat doen, die dat ondersteunen, die good practices hebben. Het is misschien een idee om dat uit te wisselen. Dat kan bij de andere scholen misschien de onzekerheid wegnemen. Het kan misschien sensibiliserend en stimulerend werken. Ik wil daar het CLB nog aan koppelen. Leerkrachten weten en kennen niet alles. Ze kunnen de leerlingen stimuleren maar hebben daarbij misschien ondersteuning nodig van het CLB. Ze kennen bijvoorbeeld niet alle studierichtingen en wat ervoor vereist is.

De voorzitter: De heer Bouckaert heeft het woord.

De heer Boudewijn Bouckaert: Voorzitter, minister, ik ben al blij dat het lage slaagpercentage aan de universiteiten niet aan de professoren wordt geweten. Uw illustere voorganger, Frank Vandembroucke, deed dat wel. Hij zei dat elke gebuisde student een gebuisde professor betekende. Er zit dus evolutie in. Dit debat kan hier niet worden uitgeput. We moeten dat voortzetten in de commissie.

Ik wil nu wel waarschuwen voor een paar dogma's. Ze zitten aan verschillende kanten. We moeten in de hervorming van het secundair onderwijs afstappen van het dogma dat iedereen van elke richting zomaar overal binnen kan en mag. Anders kunnen we niet tot een serieuze toeleiding komen. We bouwen momenten in – op 14 en 16 jaar – voor oriëntatie. Als we die momenten ernstig nemen, kunnen we niet iedereen laten doorgaan.

Naast het bewaken van de uitritten moet er ook een bewaking van de ingangspoort komen. Dat is nog een dogma dat moet verdwijnen. Mevrouw Van Steenberge heeft dat terecht opgemerkt. Het taboe rond oriëntatieproeven moet verdwijnen. We moeten de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR) zijn werk laten doen inzake suggesties ter zake.

Minister Pascal Smet: Ik wil ervoor pleiten om een duidelijk onderscheid te maken tussen de studiekeuzebegeleiding en het slagen in het hoger onderwijs en de maatregelen daaromtrent. Er is een verband tussen de twee, maar het zijn twee verschillende problematieken. Wat het laatste betreft, wil ik nogmaals herhalen dat we aan de rectoren hebben gevraagd om tegen het eind van dit jaar, wellicht begin volgend jaar, een voorstel aan me voor te leggen. Ze zijn daar op dit moment aan bezig, we gaan dat nadien bespreken. We

willen de overgang van het secundair naar het hoger onderwijs optimaliseren. De rectoren zijn zelf vragende partij. Ze zijn er zelf van overtuigd dat we dat moeten doen op het moment dat we het secundair onderwijs hervormen. Die twee zijn met elkaar verbonden. Als de Vlaamse Regering volgend jaar in de lente de conceptnota of de hervorming van het secundair onderwijs zal goedkeuren, gaan we de principes voor de toegang tot het hoger onderwijs vastleggen.

Wat de studiekeuzebegeleiding betreft, heb ik al gezegd dat er meerdere actoren zijn. De scholen zijn de hoofdverantwoordelijke, er zijn de CLB's, de pedagogische begeleidingsdiensten en er zijn nog andere instellingen. Ik stap niet mee in het verhaal, mevrouw Meuleman, dat toen de CLB's nog alleen bevoegd waren in 2001 en ervoor, het de wondere wereld was, dat alles toen heel goed ging. (*Opmerkingen van mevrouw Elisabeth Meuleman*)

U hebt dat een beetje gesuggereerd en ook het artikel in Klasse suggereerde dat het allemaal veel beter was toen de CLB's het alleen deden. Dat was niet het geval en dat is de reden waarom het aan de scholen werd gegeven. Ik denk wel dat er een betere afstemming tussen de scholen en de CLB's moet komen en dat we een betere rolverdeling moeten doen. Dat is de reden waarom ik niet alleen de CLB's, de scholen, de onderwijsverstrekkers en de koepels, maar ook de VDAB heb samengebracht om in de taskforce, onder de leiding van het departement, te bekijken wat er gebeurt, wat er niet gebeurt, wat de leemtes zijn en de knelpunten. Dat hebben we op dit moment.

Mevrouw De Knop, we hebben ook een evaluatie. U bent dat misschien al vergeten, maar in 2008, 2009, in de Onderwijs Spiegel van 2010, heeft de onderwijsinspectie bekeken wat er met de studiekeuzebegeleiding al dan niet goed loopt. En die heeft, zoals mevrouw Helsen terecht opmerkte, aanbevelingen gedaan aan de verschillende actoren. We kennen de elementen dus.

Voorzitter, ik wil tegenover een aantal mensen het volgende nog duidelijk stellen. Ik weet dat we in Onderwijs heel veel moeten doen, dat we heel veel moeten hervormen. Ik heb al herhaaldelijk gezegd dat we op het kruispunt zitten tussen oud en nieuw onderwijsbeleid. Ik weet dat u ongeduldig bent, ik ben dat ook, maar ik heb al geleerd dat we de mensen van de administratie niet te veel mogen laten kreunen, en ze kreunen op dit moment. Ik blijf dus gefocust en ik doe het ene na het andere. Ik houd me aan de timing, en die bepaalt dat we het decreet Leerlingenbegeleiding en de herziening tegen het einde van deze legislatuur zullen doen. Als ik nu naar aanleiding van een artikel in Klasse alles overhoop moet gooien, dan ben ik voortdurend bezig met alles overhoop te gooien. We hebben er een logica in gestoken en die logica wil ik aanhouden.

Alles is met elkaar verbonden, dat toont dit dossier ook aan. Ook met de suggestie van mevrouw Pehlivan dat het ook in de lerarenopleiding aan bod moet komen, ben ik het eens, men moet het daar leren. Daarom zijn we er ook in het kader van het leerkrachtenloopbaanpact mee bezig en werken we heel hard.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Laten we het licht van de zon niet ontkennen, ik meen dat er wel een duidelijk verband is tussen de lage slaagkansen en een gebrekkige studiekeuzebegeleiding. Het is niet het enige verband, maar er is een verband, laten we er dus werk van maken. Dat onze slaagkansen op dit moment zo laag liggen, kost ons heel veel tijd, geld en talent. Het is belangrijk. We moeten ons Vlaams onderwijsgeld niet investeren in nog meer informatie en in extra beurzen voor de studenten, want dat is niet nodig. We hebben een trajectbegeleiding doorheen de hele studie- en schoolloopbaan van leerlingen nodig. Met uw taskforce geeft u een goede aanzet voor het bevorderen van de samenwerking, en dat is nodig.

Mevrouw Fatma Pehlivan: Ik wil benadrukken dat de studie is gebeurd bij leerlingen van het aso en het tso, niet van de beroepsscholen. Ik heb de indruk dat hier wordt gesteld dat we de deuren van de universiteiten en de hogescholen openzetten, dat iedereen er naartoe mag gaan, waarna er wordt gefocust op de leerlingen van het bso, omdat voor hen de deuren

meestal dicht waren. Ik wou deze opmerking maken, maar we kunnen er in de commissie verder over discussiëren.

Minister, ik ben blij met uw antwoord. Ook de functie van de leerkracht is heel belangrijk. De leerlingen kijken op naar hun leerkracht. Als zij gecoacht en begeleid worden en de informatie die ze krijgen op al die beurzen of op de website kunnen terugkoppelen, zullen de minder sterke leerlingen veel beter een keuze kunnen maken en veel beter gestimuleerd worden om de juiste richting te kiezen. Daardoor zullen ze niet meer verloren zijn, maar zullen ze een meerwaarde zijn voor de samenleving. We kunnen deze discussie in de commissie voortzetten, morgen trouwens al, want het is een van de punten van uw beleidsnota.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Ik zou willen eindigen met een relativerende slotopmerking: een verkeerde keuze maken, is niet altijd fout. Men kan er jaren van dromen om iets te doen en ik meen dat alle ouders zeggen dat hun kind verder mag studeren in de richting die het graag volgt, maar dan kan het gebeuren dat een richting iemand helemaal niet ligt. Ik vind dat men dan de kans moet krijgen om te veranderen van richting: als een richting iemand niet ligt, mag hij of zij iets anders doen. Men moet een keuze kunnen maken en men moet kunnen erkennen dat men een verkeerde keuze heeft gemaakt.

Minister, ik wil toch nog eens met nadruk vragen om het zeker breed te bekijken – en ik denk dat u absoluut niet te bekrompen bent om dat ook te doen. Hier ging het er nu echt over dat de begeleiding van jongeren bij de studiekeuze faalt. Dat is ook te relativëren, denk ik, maar de begeleiding kan wel beter. Houd het bij de scholen en de leerkrachten, want het zijn zij die de leerlingen het beste kennen.

Mevrouw Kathleen Helsen: Minister, ik stel vast dat we na verschillende gedachte-wisselingen toch op dezelfde lijn zitten. Het is goed dat we van gedachten blijven wisselen om op die manier een goed beleid uit te bouwen.

Minister, u zegt dat we dat ook moeten meenemen in het loopbaandebat, waar we de discussie ook zullen voeren over het profiel van de leerkracht. We moeten wel nadenken of dat volledig past in het profiel van de leerkracht dan wel of we het moeten plaatsen binnen een multidisciplinair team in de school.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– *De vergadering wordt geschorst om 16.41 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 16.54 uur.*

■

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de stabilisatie- en associatieovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de republiek Servië, anderzijds, en de slotakte, ondertekend in Luxemburg op 29 april 2008

– 1205 (2010-2011) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met de stabilisatie- en associatieovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de republiek Servië, anderzijds, en de slotakte, ondertekend in Luxemburg op 29 april 2008.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire: Voorzitter, minister, collega's, ik zou in enkele woorden iets willen zeggen over de stabilisatie- en associatieovereenkomst met Servië. Het is een ontwerp van decreet dat in de commissie is goedgekeurd, maar ik denk dat het interessant is om toch een aantal opmerkingen te formuleren.

Voorzitter, de procedure is indertijd niet opgestart met Servië, maar met de Unie van Servië en Montenegro. Dat was een tweeledige federatie die, zoals dat gaat in tweeledige federaties, eigenlijk niet werkbaar bleek te zijn. In 2005 heeft men toen voor de intelligente oplossing gekozen om die federatie te ontbinden in twee onafhankelijke entiteiten die sindsdien in goed nabuurschap naast elkaar leven. Met elk van die entiteiten is een overeenkomst afgesloten.

Die stabilisatie- en associatieovereenkomst definieert het contractueel kader tussen Servië en de Europese Unie met het oog op de toetreding van Servië tot de Unie. Het is duidelijk voor iedereen dat er voor Servië nog een hele lange weg te gaan is. Ik hoop – en ik denk vele collega's met mij – dat men toch wel wat geleerd heeft uit het verhaal van Bulgarije en Roemenië, waar de toetreding wat prematuur was en heel wat problemen met zich meebracht. We kunnen alleen maar hopen dat Servië effectief zal toetreden op het ogenblik dat het aan alle voorwaarden voldoet.

Anderzijds is het zo dat in Servië zelf veel mensen vinden dat de Europese Unie (EU) met twee maten en twee gewichten werkt en voor Servië, gezien zijn geschiedenis, veel strenger is dan voor andere kandidaat-lidstaten. Ik vind dat men daarin niet helemaal ongelijk heeft. Men verwacht bijvoorbeeld van Servië dat het met al zijn buurlanden alle territoriale disputen oplost alvorens er ook maar sprake kan zijn van kandidaat-lidmaatschap, terwijl anderzijds – en dat is toch wel een aberrante situatie – een andere kandidaat-lidstaat, Turkije, weigert om Cyprus, een van de lidstaten van de EU, te erkennen.

Voorzitter, de belangrijkste reden van mijn uiteenzetting is dat dit akkoord mij de kans geeft om toch nog even te refereren aan het Vlaamse buitenlands beleid inzake de Westelijke Balkan. Minister-president, u had van mij verwacht dat ik hierover zou spreken. Ik denk inderdaad dat daar voor Vlaanderen heel veel opportuniteiten liggen. Wij hebben daar goede precedentes. Ik verwijs naar uw voorganger Luc Van den Brande, die in 1992 een ambitieus Vlaams samenwerkingsprogramma voor Centraal- en Oost-Europa startte. Daar was indertijd 12 miljoen euro voor beschikbaar. Er werden met meerdere landen bilaterale contacten uitgebouwd.

Ondertussen is, met het verdwijnen van minister-president Luc Van den Brande, dit samenwerkingsprogramma afgebouwd en uitgedoofd. Er was nog maar weinig aandacht voor. We moesten wachten op de beleidsnota Buitenlands Beleid 2009-2014 alvorens de focus opnieuw op de Westelijke Balkan werd gelegd. Na enig aandringen heeft de Vlaamse Regering 600.000 euro vrijgemaakt voor vier proefprojecten, waaronder inderdaad een in Servië.

Die proefprojecten maken deel uit van een initiatief van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO), het Regional Competitiveness Initiative. Ik herhaal hier nog even de opmerkingen van de Strategische Adviesraad Internationaal Vlaanderen (SARiV). De SARiV stelt vast dat de landen van de Westelijke Balkan sterk geïnteresseerd zijn in contacten met West-Europa en met de huidige lidstaten van de EU. De SARiV zegt dat daar veel mogelijkheden zijn voor Vlaamse bedrijven, Vlaamse universiteiten, Vlaamse kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties. Vlaanderen heeft ook verdragbevoegdheid. We zouden die bilaterale samenwerking perfect kunnen omkaderen. Maar als Vlaanderen zich beperkt tot het ondersteunen van OESO-projecten, valt dat kader grotendeels weg en laten we daar kansen liggen. Ik vind dat er voor die kritiek heel veel te zeggen valt.

Minister-president, u hebt verwezen naar de budgettaire mogelijkheden. Er zal in de zeer nabije toekomst waarschijnlijk weinig ruimte zijn om dat bedrag van 600.000 euro significant te verhogen. Dan is het misschien goed dat we met dat bedrag binnen dat OESO-kader blijven. Maar, minister-president, ik wou toch weten of er op langere termijn, wanneer er meer budgettaire ruimte is, mogelijkheden zijn om die budgetten significant te verhogen. Ik vind dat u die kritiek van de SARiV ter harte moet nemen. Naast het feit dat we ons inschakelen in de OESO en in andere structuren, zijn ook bilaterale contacten van belang.

Voorzitter, ik vond het belangrijk om toch nog eens deze opmerkingen te maken. We zullen, net zoals alle collega's, denk ik, straks het ontwerp van decreet goedkeuren want in de commissie werd het unaniem goedgekeurd. (*Applaus van de meerderheid*)

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, ik dank alle collega's van de commissie om dit in de commissie unaniem te hebben goedgekeurd. De discussie in de commissie was, zoals gebruikelijk, zeer waardevol.

Ik wil hier nog eens duiden wat de heer Van Overmeire heeft benadrukt. Mijn voorganger Luc Van den Brande heeft daar terecht heel wat middelen voor uitgetrokken. Op basis van die middelen en van de inspanningen die toen werden geleverd, mogen we zeggen dat Vlaanderen een bijdrage heeft geleverd om ervoor te zorgen dat de Westelijke Balkan staat waar zij nu staat. Het is juist dat dat gaandeweg wat is afgebouwd. Maar ik ben het met de heer Van Overmeire eens dat we de Westelijke Balkan en de goede relaties die we daar in de loop der jaren hebben opgebouwd nu niet verder mogen laten verwateren.

We hebben een eerste inspanning gedaan met een subsidie van 600.000 euro. Dat valt volgens de collega wat magertjes uit. Dat is ook zo, ten opzichte van de vorige bedragen zeker. Ik heb me geëngageerd om de Westelijke Balkan zeker niet te vergeten. Als er budgettaire ruimte zou ontstaan, zullen we dat bedrag optrekken, gezien de inspanningen en investeringen uit het verleden.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (*Zie Parl. St. VI. Parl. 2010-11, nr. 1205/1*)

– *De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

■

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het protocol tot wijziging van het verdrag van 9 februari 1994 inzake de heffing van rechten voor het gebruik van bepaalde wegen door zware vrachtwagens, teneinde

- 1) te voldoen aan richtlijn 2006/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2006 tot wijziging van richtlijn 1999/62/EG betreffende het in rekening brengen van het gebruik van bepaalde infrastructuurvoorzieningen aan zware vrachtvoertuigen en
  - 2) de introductie overeen te komen tussen de regeringen van het Koninkrijk België, het Koninkrijk Denemarken, de Bondsrepubliek Duitsland, het Groothertogdom Luxemburg, het Koninkrijk der Nederlanden en het Koninkrijk Zweden van een papierloos vignetsysteem in hun gemeenschappelijk stelsel voor de heffing van het gebruiksrecht, ondertekend in Brussel op 20 oktober 2010
- 1216 (2010-2011) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met het protocol tot wijziging van het verdrag van 9 februari 1994 inzake de heffing van rechten voor het gebruik van bepaalde wegen door zware vrachtwagens, teneinde

- 1) te voldoen aan richtlijn 2006/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2006 tot wijziging van richtlijn 1999/62/EG betreffende het in rekening brengen van het gebruik van bepaalde infrastructuurvoorzieningen aan zware vrachtvoertuigen en
- 2) de introductie overeen te komen tussen de regeringen van het Koninkrijk België, het Koninkrijk Denemarken, de Bondsrepubliek Duitsland, het Groothertogdom Luxemburg, het Koninkrijk der Nederlanden en het Koninkrijk Zweden van een papierloos vignetsysteem in hun gemeenschappelijk stelsel voor de heffing van het gebruiksrecht, ondertekend in Brussel op 20 oktober 2010.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl. St.* VI. Parl. 2010-11, nr. 1216/1)

– *De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

■

VOORSTEL VAN DECREET van mevrouw Cindy Franssen, de heren Lieven Dehandschutter, Kurt De Loor, Tom Dehaene en Willy Segers en de dames Els Robeyns en Katrien Schryvers houdende wijziging van het decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging, wat de bestemming van de asurne betreft
– 1150 (2010-2011) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van mevrouw Cindy Franssen, de heren Lieven Dehandschutter, Kurt De Loor, Tom Dehaene en Willy Segers en de dames Els Robeyns en Katrien Schryvers houdende wijziging van het decreet van 16

januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging, wat de bestemming van de asurne betreft.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Franssen heeft het woord.

Mevrouw Cindy Franssen: Voorzitter, minister, collega's, in 2004 kwam een nieuw decreet op de begraafplaatsen en de lijkbezorging tot stand. De toen goedgekeurde regeling liet onder meer toe dat de as van gecremeerde lichamen op een andere plaats dan op een begraafplaats kan worden bewaard. Dat kan enkel gebeuren wanneer de overledene dat schriftelijk heeft bepaald of bij gebrek aan dergelijke schriftelijke bepaling, op gezamenlijk schriftelijk verzoek, vooraleer de crematie plaatsvindt, van zowel de echtgenoot of van diegene met wie de overledene een feitelijk gezin vormde als van alle bloed- of aanverwanten van de eerste graad. Als de overledene minderjarig is, moet dergelijk verzoek worden gedaan door de ouders of de voogd.

De voorbije jaren stelden we vast dat bepaalde mensen die van deze mogelijkheid gebruik wensten te maken, dit toch niet konden. Ik denk dan aan mensen die de asurne van een overleden familielid, dat overleden is voor het bestaan van het decreet van 2004, alsnog thuis willen bewaren. Ook in het geval van een overlijden na de inwerkingtreding van het decreet kan men de asurne niet thuis bewaren wanneer voor de crematie geen schriftelijke verklaring in die zin werd opgesteld. Dat is onder meer voor ouders die een kind verloren, en na de bijzetting van de asurne op de begraafplaats, toch nog die asurne thuis zouden willen bewaren, een pijnlijke vaststelling.

Administratieve verplichtingen, hoe noodzakelijk ook, zijn niet echt het eerste waar men aan denkt in verwarrende en emotionele tijden, zoals bij een overlijden. Dat er voor de crematie een verklaring dient opgemaakt te worden als men de asurne thuis wenst te bewaren, is een besef dat in dergelijke gevallen pas opduikt wanneer het te laat is. Dat er dan aan de nabestaanden dient gezegd te worden dat thuisbewaring niet meer mogelijk is omdat een aantal administratieve formaliteiten niet tijdig werd vervuld, is dan ook pijnlijk.

Om aan deze zeer gevoelige aangelegenheid een oplossing te bieden, hebben wij als indieners besloten om het mogelijk te maken dat nabestaanden ook na de crematie nog een gezamenlijk schriftelijk verzoek kunnen indienen om de as van een overledene op een andere plaats te bewaren dan op de begraafplaats. Tegelijkertijd hebben wij erover gewaakt dat ook maximaal rekening gehouden werd met de verzuchtingen van de gemeenten.

Aldus werd bepaald dat de gemeente de kosten kan bepalen die verbonden zijn aan de verwijdering van de asurne en dat er ook geen terugbetaling kan zijn van de betaalde concessieprijs.

Voorzitter, het voorliggende voorstel van decreet komt tegemoet aan een concrete vraag. Getuige daarvan zijn de vele vragen die hierover in de vorige en de huidige legislatuur in de commissie werden gesteld, vaak door of via schepenen en burgemeesters die met die problematiek geconfronteerd werden. Ook voor het recent behandelde verzoekschrift biedt het voorstel van decreet een oplossing.

Collega's, met dit voorstel van decreet wordt een oplossing geboden aan een diepmenselijke problematiek. Ik dank alle collega's uit de commissie voor het ruime draagvlak dat zij geboden hebben. Ik hoop dat dat ook in de plenaire vergadering kan.

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester: De Open Vld-fractie kan zich vinden in het voorstel van decreet. Hierdoor bestaat inderdaad te allen tijde de mogelijkheid om asurnen die werden bijgezet in columbaria op te vragen, op voorwaarde dat de vraag wordt gesteld door de 'echtpartner' en alle nabestaanden van de eerste graad, aangezien deze bepaling niet wordt gewijzigd.

Ik wil er ook de aandacht op vestigen dat een soortgelijk wetsvoorstel al werd ingediend in de jaren 90, door senator Jeannine Leduc. De gedachten waren blijkbaar toen nog niet rijp om dat voorstel te steunen. Open Vld is blij dat dat nu gebeurt. We zullen dit voorstel van decreet ook steunen.

Als grootste oppositiepartij betreuren we het dat we niet aangezocht werden om dat voorstel van decreet mee te ondertekenen, omdat het niet echt een politiek item is. Dat is trouwens ook het geval voor het volgend voorstel van decreet.

Mevrouw Cindy Franssen: Mijnheer De Meulemeester, ik ben blij dat u het initiatief van de toenmalige senatoren Leduc, Caluwé en Mahoux aanhaalt. Het klopt dat net voor de regionalisering van de bevoegdheid in 2002 de eerste mogelijkheid werd gecreëerd om de as van een overledene thuis te bewaren. Dat kon echter enkel bij voorafgaand schriftelijk verzoek van de overledene. De inhoud van het voorliggende voorstel van decreet is van een andere orde, die niet was opgenomen in het vorige wetsvoorstel.

Het huidige voorstel van decreet komt tegemoet aan een terugkerende vraag en wil gehoor geven aan menselijke verzuchtingen in tijden van verlies.

Ik vind het bijzonder eigenaardig dat het net de Open Vld is die zegt dat het spijtig is dat het geen gemeenschappelijk voorstel is. Op het einde van de vorige legislatuur, toen Open Vld nog in de meerderheid zat, hebben we dit voorstel van decreet ook voorgelegd. De toenmalige minister antwoordde toen op een parlementaire vraag van de heer De Meulemeester: “Ik ben dan ook niet onmiddellijk van plan om het decreet van 16 januari 2004 te wijzigen, waardoor de nabestaanden van personen die vóór de inwerkingtreding van de wet zijn overleden, de asurnen nog thuis zouden kunnen bewaren.”

Julie waren toen nog niet van plan om dat te steunen. Ik ben dus blij met het voortschrijdend inzicht van Open Vld.

De heer Marnic De Meulemeester: Het toenmalige wetsvoorstel van senator Leduc was inderdaad niet hetzelfde als het voorstel van decreet dat nu voorligt. We zijn intussen ook jaren verder. We zijn in elk geval gelukkig dat het voorstel van decreet nu voorligt. We zullen het mee goedkeuren. Het betreft inderdaad een item dat over de partijgrenzen heen kan worden goedgekeurd. Op het einde van de vorige legislatuur is het inderdaad misschien anders verlopen, maar vandaag zullen we het steunen.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor: In tegenstelling tot wat bepaalde berichtgeving laten vermoeden, is dit wel degelijk een initiatief van de voltallige meerderheid. Het biedt een antwoord op een materie die gevoelig is. Ik ben blij te horen dat het zeer breed gedragen wordt en dat het op een zeer brede steun kan rekenen. Hetzelfde geldt voor het volgend voorstel van decreet.

De voorzitter: De heer Dehandschutter heeft het woord.

De heer Lieven Dehandschutter: Voorzitter, ik betreur dat er wat gehakketak is naar aanleiding van de plenaire bespreking van dit voorstel.

De regelgeving van 2004 heeft sommigen het gevoel gegeven dat ze wat onheus werden behandeld, en dat hen een aantal mogelijkheden werden ontzegd. Dit voorstel van decreet komt daaraan tegemoet. Door het goed te keuren kunnen we het leed in vele gezinnen lenigen.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Voorzitter, op den duur wordt meer tijd besteed aan de discussie wie nu dat initiatief heeft genomen, wanneer, hoe en met wie. Wij zijn dat ook wel gewoon, maar we doen daar niet aan mee, deze keer. Het gaat over de inhoud. Net als in de commissie zullen we dit voorstel van decreet ook in de plenaire vergadering goedkeuren.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet. (*Zie Parl. St. VI. Parl. 2010-11, nr. 1150/1*)

– *De artikelen 1 tot en met 3 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

■

VOORSTEL VAN DECREET van mevrouw Katrien Schryvers, de heren Lieven Dehandschutter, Kurt De Loor, Ward Kennes en Willy Segers en de dames Els Robeyns en Sonja Claes houdende wijziging van het decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging, wat de wens inzake de laatste rustplaats betreft – 1151 (2010-2011) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van mevrouw Katrien Schryvers, de heren Lieven Dehandschutter, Kurt De Loor, Ward Kennes en Willy Segers en de dames Els Robeyns en Sonja Claes houdende wijziging van het decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging, wat de wens inzake de laatste rustplaats betreft.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers: Voorzitter, geachte leden, we hebben het daarnet al gehoord: zaken die met overlijden en begraafplaatsen te maken hebben zijn altijd heel delicate aangelegenheden. Het zijn momenten die nabestaanden ertoe dwingen om in moeilijke omstandigheden en in een kort tijdsbestek ingrijpende beslissingen te nemen.

Ook een gemeentebestuur wordt in dergelijke omstandigheden regelmatig geconfronteerd met vragen waarop heel snel een antwoord moet kunnen worden geformuleerd. Of de vragen die op zo'n moment worden gesteld, altijd overeenstemmen met de wil van de overledene is voor de gemeente in kwestie niet altijd even duidelijk. Een van die vragen waarmee gemeenten regelmatig te maken krijgen, is die om een overledene die niet ingeschreven is in de eigen bevolkingsregisters, het vreemdelingenregister of het wachtregister, toch te kunnen begraven op de gemeentelijke begraafplaats. Vaak gaat het over personen die in die gemeente geboren en opgegroeid zijn, of er vele jaren hebben gewoond, en die tegenover familieleden de wens hebben geuit om in hun gemeente van oorsprong te worden begraven. Ook bij ouderen die zijn ingeschreven in een woonzorgcentrum, is dat een vraag die vaak terugkomt.

Een gemeente kan zelf beslissen om al dan niet gevolg te geven aan een dergelijk verzoek, maar meestal doet ze dat. Heel wat gemeenten hebben in hun huishoudelijke reglement met betrekking tot de begraafplaatsen en de lijkbezorging bepaald dat personen die niet in hun bevolkingsregisters, vreemdelingenregister of wachtregister zijn ingeschreven, op hun begraafplaatsen kunnen worden begraven. Vaak wordt daarvoor bij niet-inwoners dan wel een retributie of belasting geheven. Dat is perfect mogelijk: enkel voor personen die zijn ingeschreven, moet de lijkbezorging kosteloos zijn. Hoewel de gemeenten dus meestal ingaan op de vraag om een niet-inwoner op hun grondgebied te laten begraven of bijzetten, blijft toch het probleem bestaan dat het voor een burgemeester vaak onmogelijk is om te

achterhalen wat de werkelijke wens van de overledene was. De waarheidsgetrouwheid van de argumenten van de nabestaanden valt immers niet te controleren.

Met dit voorstel van decreet willen we grotere duidelijkheid creëren. Zo voorzien we in de mogelijkheid om de plaats waar men wil worden begraven ook in de wilsbeschikking op te nemen. De wilsbeschikking biedt nu al de mogelijkheid om bij leven de wijze van lijkbezorging, de asbestemming en het ritueel van de plechtigheid te laten vastleggen, maar beperkt zich daartoe. De opname in diezelfde wilsbeschikking van de plaats waar mensen willen worden begraven of bijgezet biedt duidelijkheid ter zake. Op die manier zal er geen discussie meer mogelijk zijn over de werkelijke wens van de overledene. Vanzelfsprekend doet dit geen enkele afbreuk aan de nu reeds geldende autonomie van gemeenten in dergelijke gevallen. Een gemeente kan momenteel niet worden verplicht om gevolg te geven aan het verzoek, en ook het aanrekenen van een retributie voor het begraven van niet-inwoners blijft mogelijk.

Collega's, net als het vorige voorstel van decreet, betreffende de bestemming van de asurne, kon dit voorstel op brede instemming van de commissieleden rekenen. Ik denk dat we hiermee meer duidelijkheid kunnen geven en meer zekerheid over de wens van de overledene in verband met de plaats waar hij begraven wil worden.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet. (*Zie Parl. St. VI. Parl. 2010-11, nr. 1151/1*)

– *De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Liesbeth Homans, de heren Bart Martens, Carl Decaluwe, Marc Hendrickx en Robrecht Bothuyne, mevrouw Michèle Hostekint en de heer Dirk de Kort betreffende het ontwerp van decreet houdende machtiging tot oprichting van het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap nv Vlaams Energiebedrijf – 1223 (2010-2011) – Nrs. 1 en 2

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van mevrouw Liesbeth Homans, de heren Bart Martens, Carl Decaluwe, Marc Hendrickx en Robrecht Bothuyne, mevrouw Michèle Hostekint en de heer Dirk de Kort betreffende het ontwerp van decreet houdende machtiging tot oprichting van het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap nv Vlaams Energiebedrijf.

De bespreking is geopend.

Mevrouw Homans heeft het woord.

Mevrouw Liesbeth Homans: Voorzitter, collega's, we hebben dit debat al uitvoerig gevoerd, zowel in de plenaire vergadering begin juli, als in de commissie een aantal weken geleden. De bedoeling van dit voorstel van resolutie is om een aantal onduidelijkheden, die zowel bij de meerderheid als bij de oppositie bestonden, over de prioritaire taken van het Vlaams Energiebedrijf, weg te werken. Wij hebben die prioritaire taken nog eens goed

opgelijst in dit voorstel van resolutie. Het gaat over de ESCO-functie (Energy Services Company), het bundelen van de al bestaande participaties in de Limburgse Reconvertiemaatschappij (LRM) en de Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV), en het stimuleren en aanmoedigen van de kleine bedrijven op Vlaamse bodem die nogal moeilijk aan de bak komen inzake hernieuwbare energietechnologieën.

Ik wil alle collega's er nog eens op wijzen dat wij van de minister het engagement hebben verkregen dat zij op regelmatige tijdstippen de commissie en het parlement zal inlichten over de stand van zaken van het businessplan en de samenwerkingsovereenkomst.

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Ik kan alleen maar herhalen wat wij in de commissie ter zake hebben gezegd. Wij zijn geen tegenstanders van het verzelfstandigde agentschap. Integendeel, wij hadden gehoopt dat het agentschap meer ambitie zou tonen. Wij hadden ook gehoopt dat het voorstel van resolutie van mevrouw Homans en consorten ertoe zou bijdragen om het ambitieniveau van deze instelling te vergroten, quod non. En dus hebben wij ons in de commissie onthouden bij de stemming. Die onthouding zullen we hier in de plenaire vergadering enthousiast bevestigen, mevrouw Homans.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Voorzitter, collega's, mijn fractie zal, net als in de commissie, dit voorstel van resolutie ondersteunen. Wij staan achter de inhoud, maar ik wil toch nog het volgende kwijt. Dit duurt al meer dan twee jaar. Het is een van de grote stokpaardjes van de Vlaamse Regering en deze meerderheid. Wat hebben we tot nog toe verkregen? Een voorstel van resolutie van de meerderheidspartijen. Zo ver zijn we gekomen, na meer dan twee jaar.

Het is bovendien dankzij de rol van de oppositie dat er hoorzittingen zijn georganiseerd en dat de meerderheid tot het inzicht is gekomen dat nu in dit voorstel van resolutie staat: de energiebesparing bij overheidsgebouwen en het participeren in projecten voor hernieuwbare energie, waaronder ook de geothermie. Dan vind ik het zeer klein, collega's, dat zelfs niet de moeite werd gedaan om aan de oppositie te vragen om uw voorstel mee te ondertekenen. Wij zullen het mee goedkeuren, maar ik vind het zeer klein dat de oppositiepartijen, ondanks hun sterke rol in dit dossier, niet werden gevraagd om het voorstel van resolutie mee te ondertekenen.

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Voorzitter, collega's, wij blijven het een raadsel vinden waarom de huidige regering geopteerd heeft voor de oprichting van een Vlaams Energiebedrijf as such. We vinden het des te opmerkelijker dat de meerderheid een voorstel van resolutie afkondigt waarin wordt verduidelijkt wat precies het takenpakket moet zijn van het op te richten Vlaams Energiebedrijf, terwijl we nog maar net en in een sneltreinvaart het decreet hebben moeten goedkeuren voor de zomer.

Wat ons betreft, heeft de meerderheid haar job niet goed gedaan. Zij heeft de rol van de commissie niet gerespecteerd. Bijsturingen aan het decreet konden niet, maar vandaag blijkt dat die wel degelijk nodig zijn.

Wij vragen ons af waarom het allemaal zo snel moest gaan, want blijktbaar is ook vandaag nog altijd geen ceo aangesteld, en is er nog geen werk gemaakt van een samenwerkingsovereenkomst of van een raad van bestuur. Voor dat paradepaardje moest het snel gaan, maar uiteindelijk is er niets gerealiseerd en blijft er veel onduidelijkheid hangen. In elk geval gaan wij niet akkoord. Natuurlijk is de inperking goed, maar het Vlaams Energiebedrijf had er eigenlijk nooit mogen komen.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuynne: Voorzitter, collega's, ik ben wat verwonderd over de kritiek van de oppositie. Het klopt dat er een grondig parlementair debat is gevoerd over de rol van het Vlaams Energiebedrijf. Die rol staat gedetailleerd omschreven in de resolutie die vandaag voorligt, maar die al voor het zomerreces is ingediend. Wij hebben daar dus grondig kennis van kunnen nemen. Voor het zomerreces is ook het kaderdeceet goedgekeurd. Men kan dus niet zeggen dat wij hebben stilgezeten, mevrouw De Knop. De aanwervingsprocedure voor de ceo loopt. Die verloopt op een objectieve manier, en dat kost inderdaad wat tijd. Dat zorgt ervoor dat wij straks met goede mensen het Vlaams Energiebedrijf kunnen opstarten. Dankzij deze resolutie krijgt het Vlaams Energiebedrijf een heel duidelijke doelstelling, gebaseerd op twee pijlers: energie besparen en de promotie van de productie van hernieuwbare energie. Het is dus een zeer nuttige resolutie, met een directe impact op de werking van het Vlaams Energiebedrijf, dat een belangrijk project van de Vlaamse Regering is.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Voorzitter, collega's, het is logisch dat het Vlaams Energiebedrijf pas nu wordt opgericht. Dat is in het begin door de Vlaamse Regering zo ook aangekondigd. De eerste jaren van de legislatuur moesten wij besparen, om nadien budgettaire ruimte voor nieuwe initiatieven te kunnen vrijmaken. Het is ook niet onlogisch dat vandaag de resolutie voorligt, terwijl voor de zomer het oprichtingsdecreet is goedgekeurd. In het machtigingsdecreet zijn de doelstellingen en de taken van het Vlaams Energiebedrijf zeer ruim gedefinieerd. Gezien de beperkte middelen zullen wij echter moeten focussen en prioriteiten vastleggen. De voorliggende resolutie heeft precies tot doel om die prioriteiten vast te leggen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Peter Reekmans betreffende de invoering van Vlaamse stimuli voor slimme isolatie via buitenschrijnwerk – 1384 (2011-2012) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft de heer Peter Reekmans bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van resolutie van de heer Peter Reekmans betreffende de invoering van Vlaamse stimuli voor slimme isolatie via buitenschrijnwerk.

De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Voorzitter, waarom ik een spoedbehandeling vraag is duidelijk. Ik heb dit voorstel van resolutie ingediend toen bleek dat vandaag in het Vlaams Parlement het debat over deze problematiek niet mogelijk was. Laat ons eerlijk zijn: vandaag is hier over veel zinnige maar misschien ook iets minder zinnige zaken gediscussieerd. Vandaag had deze problematiek wel op de agenda mogen staan, want die houdt heel veel gezinnen in Vlaanderen bezig. Wat zal er gebeuren met alle energiebesparende maatregelen waarvan is bekendgeraakt dat het federale niveau de fiscale stimuli ten belope van 40 procent schrapt?

De heer Watteeuw heeft de kat de bel aangebonden. Ik kan niet begrijpen waarom de vragen hierover zijn geweigerd. Een resolutie is dan een ideaal middel om de zaak toch aan te kaarten. In elk geval was het voorwerp van mijn vraag echt niet datgene wat gisteren in de commissie is besproken.

Waarom dan de hoogdringendheid? Dat gaat over rechtszekerheid bij consumenten, bij de modale burger, die eigenlijk niet weet wat er gaat gebeuren. Heel eerlijk gezegd, we hebben

de voorbije jaren in België en in Vlaanderen gesubsidieerd om te subsidiëren. Voorzitter, ik moet de hoogdringendheid aantonen, dan moet ik toch ook de ernst van de situatie aantonen.

Ik zal even wachten tot iedereen kan volgen, want ik wil niet de naam krijgen dat ik in de micro sta te roepen.

Voorzitter, heel duidelijk is het feit dat we in dit land overgesubsidieerd hebben. Het feit dat de sector van de zonnepanelen enkele dagen geleden heeft gezegd dat we dat moeten herbekijken, is een terecht signaal. Ik heb al eerder in de plenaire zitting aangekaart dat we bijvoorbeeld wat betreft het buitenschrijnwerk, al zeven jaar lang iets aan het subsidiëren zijn dat standaard is. Daarbij hebben we zware fouten gemaakt, in Vlaanderen en federaal, door subsidies te geven voor iets wat een standaard moet zijn.

Ik kom tot dit voorstel van resolutie. Het is eigenlijk een voorstel van resolutie dat de Vlaamse Regering het initiatief geeft. Ik vraag de Vlaamse Regering, ik citeer: “om aan de huidige onzekerheid en onduidelijkheid bij geïnteresseerde (ver)bouwers tegemoet te komen door initiatief te nemen om een helder en vernieuwend Vlaams slimmer premiebeleid uit te bouwen, dat inzake energiebesparende maatregelen de vandaag best beschikbare technologieën een steun in de rug geeft en maximaal inzet op een optimale toewijzing van premies aan de meest energiezuinige investeringen.”

Wat is de hoogdringendheid? Eind dit jaar loopt de subsidie af. Mensen die vandaag bestellingen doen, weten niet of ze de subsidie of de premie zullen krijgen. Dat is rechts-onzekerheid en een beschaafde democratie onwaardig. Vlaanderen heeft de mogelijkheden om nog vooraleer de begroting in de plenaire zitting komt over enkele weken, het heft in handen te nemen. Daarom vraag ik de hoogdringendheid zodat de Vlaamse Regering nog voor de definitieve begrotingsbespreking in de plenaire vergadering maatregelen kan nemen.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Het is niet de bedoeling om hier de illusie te creëren dat men de onzekerheid wegwerkt door hier holderdebolder een voorstel van resolutie, hoe waardevol van inhoud ook, te bespreken. Ik stel voor dat we dat de volgende weken agenderen in de commissie. Er zal nog over andere dingen kunnen worden gedebatteerd in verband met efficiënte subsidiëring van energiezuinige investeringen. We zullen dan misschien ook een beter zicht hebben op de budgettaire realiteit en kunnen dan in overleg met het kabinet en met iedereen een goede beslissing nemen.

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Voorzitter, mijn fractie zal de hoogdringendheid die gevraagd is door de LDD-fractie, uiteraard steunen. Mocht ze echter onverhoeds afgewezen worden, dan volg ik de stelling van de heer Decaluwe dat we binnen een zo snel mogelijke termijn dit interessante voorstel naar de commissie moeten kunnen verwijzen. Mijn commissie houdt zich aanbevolen. Ik heb de hoofdtekst van het ding gelezen. Het heeft alleen op energie betrekking, dus durf ik het naar mijn commissie te trekken.

Mocht vandaag de hoogdringendheid niet worden aanvaard, dan stel ik voor dat we daar morgen in de commissie tijd voor maken. De heer Hendrickx heeft ambtsverplichtingen, dus zijn vraag valt weg. Dat geeft onze commissie iets meer tijd om over dit voorstel van resolutie te debatteren. Ik houd me aanbevolen. Als de plenaire vergadering het niet eens is met de hoogdringendheid vandaag, dan wil ik het voorstel van resolutie van de heer Reekmans morgen op de agenda van onze commissie plaatsen.

De heer Peter Reekmans: Mijnheer Decaluwe, ik raad u aan om de pers eens te lezen. U spreekt namens de meerderheid. Ik kijk op Belga en zie dat sp.a in de pers verklaart dat Vlaanderen iets moet gaan doen. Ik lees vanmorgen in Het Nieuwsblad dat de N-VA zegt dat energiearmoede enkel met energiebesparende maatregelen kan worden bestreden. Heel veel blabla en ‘parler’ in de gazetten, maar als je het debat in het parlement wil voeren, dan is het

niet hoogdringend. Had dan ook even een week gewacht met in de kranten jullie commentaar te geven tot je er in de Vlaamse Regering eens over gesproken had.

De heer Carl Decaluwe: Morgen zullen we in de regeling der werkzaamheden van de commissie nagaan hoe dat kan worden geagendeerd.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Ik steun het voorstel van de heer Decaluwe. (*Applaus bij CD&V*)

We gaan de Vlaming niet geruststellen door voor een voorstel van resolutie van LDD te stemmen. We moeten dit grondiger voorbereiden met alle informatie die daarvoor nodig is. We moeten het niet op de lange baan schuiven, integendeel. We moeten het eerstdaags aan de agenda van de commissie Energie toevoegen.

De voorzitter: Mevrouw Homans heeft het woord.

Mevrouw Liesbeth Homans: Ik sluit me aan bij mijn gewaardeerde collega's Decaluwe en Martens.

De heer Peter Reekmans: Het wordt hier sterker en sterker. We gaan de hoogdringendheid nu bespreken. Ik blijf daarvoor pleiten. Mocht het worden weggestemd, dan heeft de heer Penris een mooi voorstel gedaan. Zelfs dat kan niet voor de meerderheid. Wel heel de namiddag met de journalisten praten in de wandelgangen en de gazetten vullen, maar hier een debat voeren, dat gaat niet. Zelfs morgen in de commissie, dat weet u nog niet zeker, mijnheer Decaluwe. Een beetje ernst, graag. (*Applaus bij LDD en het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

Dan stemmen wij bij zitten en opstaan over het voorstel tot spoedbehandeling.

De volksvertegenwoordigers die het voorstel wensen aan te nemen, wordt verzocht op te staan.

De tegenproef.

Het voorstel tot spoedbehandeling is niet aangenomen. Derhalve blijft het voorstel van resolutie van de heer Peter Reekmans betreffende de invoering van Vlaamse stimuli voor slimme isolatie via buitenschrijnwerk naar de Commissie voor Woonbeleid, Stedelijk Beleid en Energie verwezen.

Het incident is gesloten.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Hermes Sanctorum en Filip Watteeuw, mevrouw Elisabeth Meuleman en de heer Bart Caron betreffende voldoende steun voor groene maatregelen op het vlak van energie en mobiliteit

– 1385 (2011-2012) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft de heer Filip Watteeuw bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van resolutie van de heren Hermes Sanctorum en Filip Watteeuw, mevrouw Elisabeth Meuleman en de heer Bart Caron betreffende voldoende steun voor groene maatregelen op het vlak van energie en mobiliteit.

De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Ik denk dat de hoogdringendheid heel duidelijk is. In de federale begrotingsdiscussie is energiebesparing blijkbaar zo goed als volledig weggesaneerd. Het resultaat daarvan is dat enerzijds energiebesparing maar anderzijds ook hernieuwbare

energie opnieuw in het defensief komen. Daarnaast dreigt de factuur voor energiebesparende maatregelen integraal overgeheveld te worden naar Vlaanderen.

De inhoudelijke discussie kan nadien nog worden gevoerd. Ik pleit ervoor dat de Vlaamse overheid ten minste een deel van die factuur op zich neemt. In het kader van de saneringsdiscussie is dat volledig verdedigbaar. De volledige energiefactuur overnemen lijkt me absoluut niet billijk. Er moet zo snel mogelijk een duidelijk signaal worden gegeven aan de federale overheid dat het volledig wegsaneren van die energiebesparende maatregelen niet kan. Vandaar dat we vandaag dit voorstel van resolutie moeten goedkeuren waarbij ervoor wordt gepleit dat een groot bedrag wordt gereserveerd voor energiebesparing op Vlaams niveau. Er moet ten minste een redelijke overgangstermijn gehanteerd worden wanneer ook de bevoegdheden worden overgedragen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

Dan stemmen wij bij zitten en opstaan over het voorstel tot spoedbehandeling.

De volksvertegenwoordigers die het voorstel wensen aan te nemen, wordt verzocht op te staan.

De tegenproef.

Het voorstel tot spoedbehandeling is niet aangenomen. Derhalve blijft het voorstel van resolutie van de heren Hermes Sanctorum en Filip Watteeuw, mevrouw Elisabeth Meuleman en de heer Bart Caron betreffende voldoende steun voor groene maatregelen op het vlak van energie en mobiliteit naar de Commissie voor Woonbeleid, Stedelijk Beleid en Energie verwezen.

Het incident is gesloten.

■

MEDEDELINGEN VAN DE VOORZITTER

De voorzitter: Dames en heren, vooraleer over te gaan tot de hoofdelijke stemmingen, heb ik nog enkele mededelingen.

Ten eerste vestig ik graag uw aandacht op de viering van veertig jaar Vlaams Parlement volgende week woensdag 7 december 2011.

We beginnen om 11 uur met een plechtige zitting van de plenaire vergadering hier in de Koepelzaal.

Vervolgens worden we verwacht in De Schelp voor de voorstelling van het boek ‘Van een unitair naar een federaal België: 40 jaar beleidsvorming in gemeenschappen en gewesten (1971–2011)’, dat werd samengesteld onder de leiding van gewezen hoogleraar Mark Van den Wijngaert.

Om 19 uur nodigt het Vlaams Parlement de buitenlandse ambassadeurs die in België vertoeven, de leden van de Regleg, de permanente vertegenwoordigers en de voorzitter van het Comité van de Regio's uit voor een bezoek aan het Vlaams Parlement.

Ik reken op de aanwezigheid van alle Vlaamse volksvertegenwoordigers.

Ten tweede is het zo dat een aantal volksvertegenwoordigers hadden toegezegd om aanstaande zaterdag te gidsen. We krijgen 900 gasten op bezoek. We hebben iedereen die geboren is op 7 december en die 1, 10, 20, 30 of 40 jaar wordt, uitgenodigd. Het is de bedoeling om in groepen van 25 mensen een rondleiding te organiseren in het parlement. Zaterdag vinden echter ook een aantal partijcongressen plaats over de politieke ontwikkelingen op federaal niveau. Ik wil dan ook vragen of er andere volksvertegenwoordigers zijn die zaterdag willen gidsen.

De heer Eric Van Rompuy: De N-VA. (*Gelach*)

De heer Kris Van Dijk: Voorzitter, de N-VA-fractie zal de uitdaging als gids met plezier op zich nemen.

De voorzitter: Dan noteer ik bij dezen dat er zeventien gidsen zijn.

Ten slotte heb ik ook nog twee geboortes te melden.

Louis Ceyskens, zoon van Lode Ceyskens, is geboren op 22 november. (*Applaus*)

En op 25 november is de heer Diependaele vader geworden van Marie. (*Applaus*)

■

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de stabilisatie- en associatieovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de republiek Servië, anderzijds, en de slotakte, ondertekend in Luxemburg op 29 april 2008

– 1205 (2010-2011) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 1

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

107 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

107 leden hebben ja geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

113 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

■

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het protocol tot wijziging van het verdrag van 9 februari 1994 inzake de heffing van rechten voor het gebruik van bepaalde wegen door zware vrachtwagens, teneinde

- 1) te voldoen aan richtlijn 2006/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2006 tot wijziging van richtlijn 1999/62/EG betreffende het in rekening brengen van het gebruik van bepaalde infrastructuurvoorzieningen aan zware vrachtvoertuigen en
- 2) de introductie overeen te komen tussen de regeringen van het Koninkrijk België, het Koninkrijk Denemarken, de Bondsrepubliek Duitsland, het Groothertogdom Luxemburg, het Koninkrijk der Nederlanden en het Koninkrijk Zweden van een papierloos vignetsysteem in hun gemeenschappelijk stelsel voor de heffing van het gebruiksrecht, ondertekend in Brussel op 20 oktober 2010

– 1216 (2010-2011) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 2

Ziehier het resultaat:

108 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

108 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

■

VOORSTEL VAN DECREET van mevrouw Cindy Franssen, de heren Lieven Dehandschutter, Kurt De Loor, Tom Dehaene en Willy Segers en de dames Els Robeyns en Katrien Schryvers houdende wijziging van het decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging, wat de bestemming van de asurne betreft – 1150 (2010-2011) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

107 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

107 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

■

VOORSTEL VAN DECREET van mevrouw Katrien Schryvers, de heren Lieven Dehandschutter, Kurt De Loor, Ward Kennes en Willy Segers en de dames Els Robeyns en Sonja Claes houdende wijziging van het decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging, wat de wens inzake de laatste rustplaats betreft – 1151 (2010-2011) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet.

Stemming nr. 4

Ziehier het resultaat:

108 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

108 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Liesbeth Homans, de heren Bart Martens, Carl Decaluwe, Marc Hendrickx en Robrecht Bothuyne, mevrouw Michèle Hostekint en de heer Dirk de Kort betreffende het ontwerp van decreet houdende machtiging tot oprichting van het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap nv Vlaams Energiebedrijf – 1223 (2010-2011) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 5

Ziehier het resultaat:

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

71 leden hebben ja geantwoord;

27 leden hebben neen geantwoord;

16 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

■

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Filip Watteeuw en Hermes Sanctorum tot besluit van de op 10 november 2011 door de heer Filip Watteeuw in commissie gehouden interpellatie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de toekenning van een bouwvergunning aan Uplace in Machelen door de Vlaamse Regering en de nota 'Winkelen in Vlaanderen' – 1360 (2011-2012) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Voorzitter, collega's, in de vorige plenaire vergadering werd de hoogdringendheid van mijn voorstel van resolutie over het brownfieldconvenant weggestemd. Ik neem nu van de gelegenheid gebruik om te zeggen dat hier het moment van de waarheid komt. Het zal het voordeel van de duidelijkheid geven welke fractie in het parlement voor en tegen het project Uplace is zoals het nu voorligt. Het is aan u om te stemmen.

De voorzitter: De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Voorzitter, mijn fractie gaat tegen deze met redenen omklede motie stemmen. Ik ga me onthouden om op die manier de mogelijkheid te hebben om dit te motiveren.

Mijnheer Sanctorum, er moet rechtszekerheid zijn voor de consument en de burger. We moeten ook rechtszekerheid geven aan de bedrijven. Daarmee wil ik mijn onthouding motiveren. Als alle vergunningen afgeleverd zijn en het brownfieldconvenant wordt gevolgd, kunt u het achteraf niet gaan liquideren.

De enige bekommernis van mijn fractie omtrent Uplace is de impact op de mobiliteit. Daar moeten we nog te gronde over discussiëren, en niet alleen in verband met Uplace, maar over

de mobiliteit in heel Vlaams-Brabant en zeker op de Brusselse ring. Dat is de reden voor mijn onthouding, voorzitter.

De voorzitter: Begin van de stemming.

Stemming nr. 6

Ziehier het resultaat:

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
4 leden hebben ja geantwoord;
89 leden hebben neen geantwoord;
20 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie niet aan.

De heer Bart Caron: Voorzitter, ik heb een stemafpraak met mevrouw De Wachter.

■

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer Hermes Sanctorum tot besluit van de op 15 november 2011 door de heer Hermes Sanctorum in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de asbestproblematiek en het uitblijven van een Vlaams asbestsaneringsfonds
– 1367 (2011-2012) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

De heer Sabbe heeft het woord.

De heer Ivan Sabbe: Voorzitter, wij zijn ervan overtuigd dat een bedrijf aansprakelijk kan worden gesteld vanaf het ogenblik dat het weet dat het met een product werkt dat intoxicatie tot gevolg heeft, maar niet ervoor. Daarom onthouden we ons bij de twee volgende moties.

We gaan ermee akkoord om een vervanging te stimuleren. Dat moet in een homogene bevoegdheid passen. Het moet duidelijk zijn of dit Vlaams of federaal is. Er mag maar één overheid bevoegd voor zijn.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Ik wil een kleine toelichting geven en een reactie op de woorden van de heer Sabbe.

Wat u net zegt, mijnheer Sabbe, is in tegenspraak met de uitspraak in het asbestproces van maandag. De rechter stelde duidelijk dat Eternit wel op de hoogte was van de schadelijke gevolgen. Hij gaf tevens een duidelijk signaal dat de financiële verantwoordelijkheid in de eerste plaats moet worden gelegd bij de vervuiler, en dat is in dit geval de asbestverwerkende producent.

Als we dat doortrekken, gaat dat over het fonds voor asbestslachtoffers, maar eigenlijk ook over het asbestsaneringsfonds, want zo'n fonds moet de gebouwen in Vlaanderen saneren waar nog asbest aanwezig is. De cijfers liegen er niet om. Het gaat alleen al voor dakbedekking over 150 miljoen vierkante meter. Dat is een gigantische oppervlakte. De sanering van het asbest in Vlaanderen is een grote uitdaging. Veel mensen zijn niet eens op de hoogte van de aanwezigheid van asbest in hun huis. Aan de andere kant is er een zeer hoge factuur verbonden aan de losseasbesttoepassingen. Dat gaat gemakkelijk over 15.000 euro en die mensen krijgen geen ondersteuning om dat op te ruimen. Nochtans is er enkele jaren geleden een resolutie goedgekeurd waarin duidelijk aan de Vlaamse Regering werd gevraagd

om fiscale stimuli voor het saneren van dat asbest uit te werken. Tot nog toe is daar niets voor gebeurd.

Wat we hier vragen via deze motie, is de oprichting van een asbestsaneringsfonds tout court. In de eerste plaats vind ik dat de historische producenten een bijdrage moeten leveren, maar de overheid zal natuurlijk ook verantwoordelijkheid moeten dragen conform de eerder goedgekeurde resolutie.

Collega's, laten we onze mensen in Vlaanderen ondersteunen bij het verwijderen van de asbesttoepassingen zodat ze niet alleen moeten opdraaien voor de factuur.

De heer Ivan Sabbe: Mijnheer Sanctorum, er is geen tegenspraak. Ik zeg enkel dat we mensen verantwoordelijk kunnen stellen vanaf het ogenblik dat men zich ervan bewust is dat het een schadelijk, een toxisch product is. U weet dat asbest al heel lang geproduceerd werd. Ik ga ermee akkoord – ik meen dat we op dezelfde golflengte zitten – dat de verantwoordelijkheid start op het ogenblik dat het bedrijf er weet van had dat het product toxisch is. De periode voordien kunnen we niet dekken, laat ons daar eerlijk over zijn. Het was een algemeen verspreid product, niet alleen in België.

De heer Hermes Sanctorum: 1967 volgens de uitspraak van het asbestproces.

De heer Ivan Sabbe: Akkoord, maar er zijn nog zaken van ver voor die datum. U weet dat de toepassing massaal werd gebruikt in de heropbouw na de Tweede Wereldoorlog. Het product werd gebruikt in alle mogelijke dakbedekkingen, zeker in West-Vlaanderen omdat de industrie toen haar uitbouw kende.

We moeten zien dat we ons niet aan dezelfde steen stoten. Het moet duidelijk zijn of dit een Vlaamse of een federale bevoegdheid is. We merken in alle andere dossiers dat wanneer Vlaanderen iets doet bovenop het federale niveau, dat tot onduidelijkheid en tot niet-homogeniteit van bevoegdheden leidt. Als er iets wordt gedaan – subsidies zijn uiteraard het laatste voor ons, maar fiscale stimuli zijn een stuk beter – doe het dan op één beleidsniveau, niet op twee, want anders zijn er nefaste effecten, onduidelijkheid in de toepassing en mogelijke misbruiken. Dat is de boodschap die we u hier geven.

De voorzitter: Begin van de stemming.

Stemming nr. 7

Ziehier het resultaat:

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
4 leden hebben ja geantwoord;
66 leden hebben neen geantwoord;
44 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie niet aan.

■

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de dames Marleen Van den Eynde en Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt en de heer Pieter Huybrechts tot besluit van de op 15 november 2011 door de heer Hermes Sanctorum in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de asbestproblematiek en het uitblijven van een Vlaams asbestsaneringsfonds – 1366 (2011-2012) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 8

Ziehier het resultaat:

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
16 leden hebben ja geantwoord;
65 leden hebben neen geantwoord;
32 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie niet aan.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 7 december 2011 om 11 uur en om 15 uur.

Geen bezwaar? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 17.52 uur.*

■

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Filip Anthuenis, Erik Arckens, Robrecht Bothuyne, Boudewijn Bouckaert, Karin Brouwers, Ann Brusseeel, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Frank Creyelman, John Crombez, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Filip Dewinter, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Peter Reekmans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Johan Sauwens, Katrien Schryvers, Herman Schueremans, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Sas van Rouveroij, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Filip Watteeuw, Ulla Werbrouck, Wim Wienen, Veli Yüksel, Khadija Zamouri.

Afwezig met kennisgeving

Bart Tommelein: ambtsverplichtingen;

Else De Wachter: familieverplichtingen;

Patricia De Waele, Marijke Dillen, Dirk Peeters, Stefaan Sintobin, Christian Van Eyken, Linda Vissers: gezondheidsredenen.

■

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr. 1:

JA-stemmen:

Filip Anthuenis, Erik Arckens, Robrecht Bothuyne, Boudewijn Bouckaert, Karin Brouwers, Ann Brusseeel, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Frank Creyelman, John Crombez, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Filip Dewinter, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Jan Laurys, Marcel Logist, Bart Martens, Katleen Martens, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Peter Reekmans, Els

Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Johan Sauwens, Katrien Schryvers, Herman Schueremans, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Sas van Rouveroj, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Jurgan Verstrepen, Filip Watteeuw, Ulla Werbrouck, Wim Wienen, Veli Yüksel, Khadija Zamouri

■

Stemming nr. 2:

JA-stemmen:

Filip Anthuenis, Robrecht Bothuyne, Boudewijn Bouckaert, Karin Brouwers, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Frank Creyelman, John Crombez, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Mark Demesmaeker, Filip Dewinter, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Peter Reekmans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Johan Sauwens, Katrien Schryvers, Herman Schueremans, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Sas van Rouveroj, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Jurgan Verstrepen, Filip Watteeuw, Ulla Werbrouck, Wim Wienen, Veli Yüksel

■

Stemming nr. 3:

JA-stemmen:

Filip Anthuenis, Robrecht Bothuyne, Boudewijn Bouckaert, Karin Brouwers, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Frank Creyelman, John Crombez, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Mark Demesmaeker, Filip Dewinter, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward

Kennes, Marino Keulen, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Sabine Poleyn, Peter Reekmans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Johan Sauwens, Katrien Schryvers, Herman Schueremans, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Sas van Rouveroij, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Filip Watteeuw, Ulla Werbrouck, Wim Wienen, Veli Yüksel

■

Stemming nr. 4:

JA-stemmen:

Filip Anthuenis, Robrecht Bothuyne, Boudewijn Bouckaert, Karin Brouwers, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Frank Creyelman, John Crombez, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Mark Demesmaeker, Filip Dewinter, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Peter Reekmans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Johan Sauwens, Katrien Schryvers, Herman Schueremans, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Sas van Rouveroij, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Filip Watteeuw, Ulla Werbrouck, Wim Wienen, Veli Yüksel

■

Stemming nr. 5:

JA-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Elisabeth Meuleman,

Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Johan Sauwens, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Filip Watteeuw, Veli Yüksel

NEEN-stemmen:

Filip Anthuenis, Boudewijn Bouckaert, Ann Brusseeel, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Marnic De Meulemeester, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Peter Reekmans, Ivan Sabbe, Herman Schueremans, Vera Van der Borght, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroi, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Jurgen Verstrepen, Ulla Werbrouck, Khadija Zamouri

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Frank Creyelman, Filip Dewinter, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Katleen Martens, Jan Penris, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Wim Wienen

■

Stemming nr. 6:

JA-stemmen:

Elisabeth Meuleman, Hermes Sanctorum, Luckas Van Der Taelen, Filip Watteeuw

NEEN-stemmen:

Filip Anthuenis, Robrecht Bothuyne, Boudewijn Bouckaert, Karin Brouwers, Ann Brusseeel, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Mia De Vits, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Ivan Sabbe, Ludo Sannen, Johan Sauwens, Katrien Schryvers, Herman Schueremans, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Ulla Werbrouck, Veli Yüksel, Khadija Zamouri

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Bart Caron, Frank Creyelman, Irina De Knop, Filip Dewinter, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Katleen Martens, Jan Penris, Peter Reekmans, Jan Roegiers, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Wim Wienen

■

Stemming nr. 7:

JA-stemmen:

Elisabeth Meuleman, Hermes Sanctorum, Luckas Van Der Taelen, Filip Watteeuw

NEEN-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Johan Sauwens, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Filip Anthuenis, Erik Arckens, Boudewijn Bouckaert, Ann Brusseel, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Bart Caron, Patricia Ceysens, Frank Creyelman, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Marnic De Meulemeester, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Filip Dewinter, Peter Gysbrechts, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Marino Keulen, Katleen Martens, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Jan Penris, Peter Reekmans, Ivan Sabbe, Herman Schueremans, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Vera Van der Borcht, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Ulla Werbrouck, Wim Wienen, Khadija Zamouri

■

Stemming nr. 8:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Frank Creyelman, Filip Dewinter, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Katleen Martens, Jan Penris, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Wim Wienen

NEEN-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Karim Van Overmeire, Eric Van

Rompuy, Wilfried Vandaele, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Filip Anthuenis, Boudewijn Bouckaert, Ann Brusseel, Karlos Callens, Bart Caron, Patricia Ceysens, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Marnic De Meulemeester, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Peter Reekmans, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum, Herman Schueremans, Vera Van der Borght, Luckas Van Der Taelen, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Jurgen Verstrepen, Filip Watteeuw, Ulla Werbrouck, Khadija Zamouri

■